

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

Ocak 1991

Sayı : 254

3 OCAK'TA HAYAT DURDU..

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

**OCAK
1991
SAYI : 254**

SAHİBİ :
TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

•
YAYIN YÖNETMENİ :
MUSTAFA BAŞOĞLU

•
YAZI KURULU :
BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

•
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :
ERDAL TUT

•
FOTOĞRAFLAR :
NİHAT ÜSTÜN

•
DERGİ ADRESİ :
TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel : 133 38 24
Fax : 133 68 09

•
ABONE :
Yurtiçi, 6 aylık 9.000.-TL.
Yıllık 18.000.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 20.000.-TL.
Yıllık 40.000.-TL.

•
TİSAMAT BASIM SANAYİİ
TEL : 118 10 19 — ANKARA

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

BASKI TARİHİ : 7.02.1990

İçindekiler

1	3 OCAK'TA HAYAT DURDU..
7	TÜRK-İŞ: "KARARLIYIZ.."
10	TÜRK-İŞ: "HÜKÜMET YETKİLERİNİ KÖTÜYE KULLANIYOR.."
11	3 OCAK DOSYASI İŞLEMEN KALKTI..
13	TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI..
14	BAŞKANLAR KURULU BİLDİRİSİ..
17	TEKSİF, 110 BİN İŞÇİ İÇİN ANLAŞMA SAĞLADI..
18	TÜRK METAL MESS SÖZLEŞMESİNDE ANLAŞMA SAĞLANDI..
20	SEKA GREVİ ERTELENDİ..
21	MADEN İŞÇİLERİNİN YÜRÜYÜŞÜ
23	TEKGIDA-İŞ "ŞUBE YÖNETİCİLERİ SEMINERİ" YAPILDI..
24	TÜVASAŞ'TAN EMEKLİ OLAN 781 İŞÇİ İÇİN TÖREN
25	HUKUK
27	OCAK'91 İSTATİSTİĞİ YAYINLANDI..
28	"24 OCAK KARARLARI" TARTIŞILDI..
29	SOSYAL GÜVENLİK
32	KÖŞEMDEN
34	STRES
36	GIDA HARCAMASI..

3 OCAK'TA
HAYAT
DURDU

TÜRK-İŞ'in önerisi ile 3 Ocak'ta Türkiye'de hayat durdu, İşçiler bir gün işe gelmediler. Büyük kentlerde belediye hizmetlerinin tümünün durması nedeniyle otobüsler çalışmadı, çöpler toplanmadı. Fotoğraf, Ankara Belediyesi'ne ait otobüslerin garajdan ayrılmayarak, seferlerlere çıkmadığını gösteriyor..

İŞÇİLER TÜM TEHDİT ve BASKILARA RAĞMEN ÜRETİMDEN GELEN GÜÇLERİNİ KULLANDILAR..

★ 3 Ocak Perşembe
günü işçiler,
bütün yurttta, büyük
katılımla 1 gün
işe gelmediler.

★ Belediye hizmetlerinin
tümünün durması
nedeniyle şehirlerde
otobüsler çalışmadı,
çöpler toplanmadı..

★ O gün Milletvekilleri de
Meclis'e gelmeyince
Genel Kurul da
toplanamadı..

TÜRK-İŞ Yönetim, Başkan-
lar ve örgüt yöneticilerinin 20
Aralık'ta işçilere yaptıkları üre-
timden gelen gücün kullanılma-
sı önerisi, 3 Ocak Perşembe
günü bütün yurttta büyük bir ka-
tılım ile uygulandı.

Sabahın ilk saatlerinden iti-
baren eylemin etkileri görülür-
ken; belediye hizmetlerinin
tümünün durması nedeniyle şe-
hirlerde otobüsler çalışmadı,
çöpler toplandı, elektrik, su ve
havagazı arızalarına bakılmadı.

3 OCAK'A DESTEK GENİŞTİ..

Çeşitli kentlerdeki eylemi
destekleyen gösterilerin engel-
lenmesi sırasında çıkan olaylar-
da 340'ı **İstanbul**'da olmak
üzere 500'e yakın kişi gözaltına
alındı. **İstanbul, Ankara, İzmir,**
Bursa ve Diyarbakır'da üniver-
site öğrencileri, eylemi destekle-
yen formlar yaptılar ve bu
amaçla dersleri boykot ettiler.
Bazı öğretim üyelerinin de eyle-
mi desteklemek amacıyla ders-
lere girmediklerini öğrenildi.

İstanbul, Ankara, ve İz-
mir'de bazı avukatlar, doktorlar
ve memurlar, işçileri destekle-

mek için "**1 gün çalışmama ya
da yemek boykotu**" gibi eylem-
ler yaptılar.

İngiltere'nin başkenti **Lon-**
ra'da Türklerin yoğun bulundu-
ğu kuzey bölgelerinde
Türkiye'deki işçi eylemini des-
teklemek amacıyla gösteri yaptı.

Milletvekillerinin büyük bō-
lümü de 3 Ocak günü meclise
gelmeyince genel kurul topla-
namadı.

"**Eylem**" nedeniyle THY'nin
bazı uçak seferleri yapılamaz-
ken, **İstanbul ve Ankara bağ-**

TOÇOĞLU ve BAMYACI,
3 Ocak günü
Belediye-İş'in bazı
yöneticileri ile birlikte
sefere çıkmayan
otobüslerin önünde..

İlanlı uçak seferleri de iptal edildi.

ANKARA'DA DURUM

Ankara'da eylem nedeniyle belediye hizmetleri sabahın erken saatlerde durdu. Sabah belediye otobüslerinin şoförlerini toplamak için servisler polis nezaretinde yola çıktı. Ancak, 20

şoför toplanabildi. İşyerine gelen 20 şoförden 18'i de çalışmaya cacklarını bildirdiler. Bunun üzerine hatlar, özel halk otobüsleri ve kamu araçlarına açıldı. Ankara'da birgün işe gelmeme eylemi nedeniyle, kamu ve özel sektöre ait bir çok sanayi kuruluşunda üretim yapılamadı.

İSTANBUL'DA HAYAT DURDU..

EYLEM'in etkisi İstanbul'da sabahın erken saatlerinden itibaren görülmeye başlandı. İETT otobüsleri sefere çıkmazken, deniz otobüsleri de çalışmadı. Şehir Hatları vapurları "polis baskısı" ile geçikmeli olarak yapılabilirdi. Banliyö trenleri,

3 OCAK'LA İLGİLİ ULUSLARARASI DESTEK YAĞDI..

30-31 Ekim 1990 tarihinde yapılan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nda alınan kararlar uyarınca 19-20 Aralık tarihlerinde yapılan Genişletilmiş Başkanlar Kurulu ve Teşkilat başkanlarıyla yapılan toplantıda 3 Ocak'ta yapılması uygun bulunan "bir günlük işe gelmeme" önerisiyle ilgili uluslararası düzeyde kuruluşlardan destek yağdı. TÜRK-İŞ'in üyesi bulunduğu ICFTU (Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu), ETUC (Avrupa işçi Sendikaları Konfederasyonu) ICFTU-APRO (Asya-Pasifik Bölgesel Örgütü) başta olmak üzere değişik işkolunda kurulu uluslararası kuruluşlar ile uluslararası memur sendika ve konfederasyonları TÜRK-İŞ'in yanında olduklarını, destek ve dayanışma içinde bulunduklarını açıkladılar.

3 Ocak öncesi TÜRK-İŞ'e telgraf, yazı ve telefonla arayan uluslararası kuruluşların temsilcileri, Türkiye'de demokrasinin yerleşmesi ve gelişmesi yolunda atılan adımlara dikkat ettiklerini belirterek, olayların ve gelişmelerin günün gününe bildirilmesini istediler.

ICFTU, TÜRK-İŞ'e gönderdiği yazıda 3 Ocak konusunda tam destek verdiklerini belirttikten sonra Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL'a bir telgraf gönderdiklerini ifade etti. ICFTU Genel Sekreteri John VANDERVAKEN'in telgrafında Türkiye'de sendikal hakların kısıtlı olduğuna işaret edilerek, bu konuda hükümetin verdiği sözlerle kuşku ile bakıldığı anlatıldı. Özal'a gönderilen telgrafta ise "TÜRK-İŞ'in yaptığı adil ve haklı isteklerine olumlu bir yanıt verilmesi için çağrıda bulunmaktayız" denildi.

ETUC Genel Sekreteri Mathias HİTERSCHIED'in TÜRK-İŞ'e gönderdiği mektupta da 3 Ocak eylemine tam destek ver-

diklerini, bu konuda gelişmelerini kendilerine duyurulması istenerek, Türk Hükümetinin tutumu konusunda AT ülkeleri nezdinde şikayette bulundukları kaydedilmektedir. ETUC, üye ülke sendika ve konfederasyonlarına da birer yazı göndererek, Türkiye'de bu eylemle sendikal hak ve özgürlükler ile işçi hak ve özgürlüklerinin kısıtlı durumunun protesto edildiği belirtildi. Yazıda TÜRK-İŞ'e desteklerin artırılması istendi.

ICFTU-APRO Genel Sekreteri Takashi İZUMİ, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'a gönderdiği telefaks mesajı ile TÜRK-İŞ'in 3 Ocak hareketine tam destek verdiklerini belirterek Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL'a Türkiye'de işçi haklarının kısıtlılığı ve demokratik hakların engellenmesiyle ilgili tutumunu değiştirmesini istediği ifade etti.

3 Ocak eylemiyle ilgili olarak TÜRK-İŞ'e dayanışma ve destek mesajları gönderen uluslararası kuruluşların isimleri şöyle:

- IUF (Uluslararası Gıda Federasyonu)
- ITF (Uluslararası Transport İşçileri Federasyonu)
- ICEF (Uluslararası Kimya, Enerji ve Yardımcı İşçileri Federasyonu)
- IMF (Uluslararası Metal Federasyonu)
- FIET (Uluslararası Banka, Sigorta ve Ticaret İşçileri Federasyonu)
- LO (İsveç İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
- TCO (İsveç Memur Sendikaları Konfederasyonu)
- FO (Fransız İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
- CGT (Fransız Genel İşçileri Federasyonu)
- LO (Norçev İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
- ÖGB (Avusturya İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
- AFL-CIO (Amerikan İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
- Sicilanka İşçi Sendikaları Konfederasyonu

memur ve sözleşmeli statüde bulunanlar çalıştığından seferlerde bir aksama olmadı. İşçilerin yoğun olduğu bilinen **Kartal, Ümraniye, Gaziosmanpaşa, Bağcılar, Sarıgazi, Çağlayan** ve **Okmeydanı** gibi semtlerde bazı esnafın işçileri desteklemek amacıyla kepenk indirdikleri görüldü..

YURTTA EYLEM

İzmir'de **EYLEM** başarılı oldu. Kent içi ulaşım durdu, Körfez vapurları ancak öğle saatlerinden sonra çalışmaya başladı. Belediye otobüsleri çalışmadı, çöpler toplanmadı. **Aliağa Rafinerisi**, üretimi kısıtlı olarak sürdürebildi. Petkim işçisi işe gelmeyerek üretimi, durdurdu.

Tunçbilek, Yatağan, Soma' da üretim uzun süredir düşük düzeyde tutulurken, işçiler 3 ocak günü ocağa girmeyerek üretimi tamamen durdurdular. **Tavşan-ır'daki GLİ'deki** işçiler ile **Seyitömer'de** çalışan eyleme katıldılar.

Adana'da özel sektöre ait fabrikalarda çalışanlar yüzde 100'e yakın eyleme katılırken, belediye hizmetleri de eylem nedeniyle durdu. **Mersin Belediyesi'nde** çalışan 5500 işçi işe gitmedi. Liman ve rafineride çalışanlar eyleme katıldıklarından yükleme ve boşaltma işleri yapılamadı.

Trabzon'da 1250 belediye işçisi, öğleden sonra eyleme katılırken **Uşak'ta** PTT ve Köy Hizmetleri'nde çalışan işçiler işverenin bir gece önceden "**İşçiler eylemden vazgeçti**" şeklindeki açıklaması üzerine işbaşı yaptılar. Olağanüstü hal bölgesinde bulunmasına karşın **Batman'da** TPAO'da çalışan 4500 işçi eylem kararına

3 OCAK GÜNÜ BAŞKAN EVİNDE..

YILMAZ, evinde gazete ve TV mensuplarına an an durum değerlendirmesi yaptı.

ŞEVKET YILMAZ'IN EVİ BASIN MERKEZİ'NE DÖNDÜ

3 Ocak Perşembe günü üretimden gelen gücünü çalışmayarak kullanacağını açıklayan Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**'ın evi, sabahın erken saatlerinden itibaren gazetecilerin uğrak yeri oldu.

Yılmaz'ın 118 05 18 numaralı telefonu daha günün ilk saatlerinden itibaren aralıksız çalıyor, çeşitli illerden sendikacılar eyleme katılım hakkında bilgi veriyorlardı.

Gazetecilere aldığı bilgileri aktaran **Şevket Yılmaz**, katılımın bütün illerde büyük olduğunu, işçilerin tehdit ve baskılara boyun eğmediklerini söylüyordu.

Ülke çapında ilk büyük eylemin başarıyla gerçekleştirilmesinden duyduğu mutluluğu ile gazetecilerle şakalaşan **Şevket Yılmaz**, bir soru üzerine "**Polisin büyük şehirlerde belediye otobüsleri ve şehir işletmelerine ait vapurların kaptanlarını evlerinden alıp işbaşı yaptırmaya çalıştıklarını öğrendim. Zorla üretim olmaz**" dedi.

Yılmaz, daha sonra TRT'nin yaptığı çekimde de, amaçlarının yasadışı bir demokrasi olduğunu, yasadışı bir sendikal düzen için her türlü mücadeleyi vermekte kararlı olduklarını söyledi.

Yılmaz, saat 17'de evinden ayrılarak **Türk-İş'e** geldi ve kalabalık bir sendikacı grubunun da katıldığı basın toplantısı düzenledi.

Yılmaz'ın basın toplantısı diğer sütunlarımızda verilmiştir.

uyarak işe gelmedi. Ayrıca, **Şırnak** ve **Çizre'de** kömür ve asfalt işletmelerinde çalışanlar eyleme katılarak işbaşı yapmadı.

Diyarbakır'da 30 bin kadar işçi eyleme katıldı.

Diğer illerde de katılımın yüksek düzeyde olduğu öğrenildi.

1 OCAK 1991

Tarih : 1 Ocak 1991
Yılmaz, gelişen işçi
mücadelesinde
kararlılığını basına
açıklıyor.

ŞEVKET YILMAZ'IN BASIN TOPLANTISI :

“Ülkemizin geleceğine, ekonomik ve sosyal yapısına olumlu katkıda bulunacak, insan hak ve özgürlüklerinin tanınmasına, kısaca mutluluğuna yol açacaksa, bu eylemin sorumluluğunu üstlenmekten onur duyarız.”

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, 3 Ocak'ta işçilerin üretiminden gelen gücünü kullanmalarına ilişkin Yönetim, Başkanlar ve Örgüt yöneticileri tarafından yapılan öneri üzerine gelişmeleri değerlendirdi.

Siyasal iktidarın, işçilerin bu eyleme katılmamaları yolundaki baskı ve tehditlerinin işçi hareketini sertleştirmekten başka etki taşımayacağını belirten Yılmaz, “**Ülkemizin geleceğine, ekonomik ve sosyal yapısına olumlu katkıda bulunacak, insan hak ve özgürlüklerinin tanınmasına, kısaca mutluluğuna yol açacaksa, bu eylemin sorumluluğunu üstlenmekte onur duyarız**” dedi.

Yılmaz, basın toplantısında şunları söyledi:

“Türk-İş Yönetim Kurulu adına

ulusumuzun yeni yılını kutluyor, 1991'in ülkemize ve tüm dünyaya barış ve huzur getirmesini diliyorum.

Başta işçilerimizin olmak üzere, geride bıraktığımız 10 yıllık dönemde ulusumuzun ekonomik bakımdan uğradığı haksızlıklar, demokratik yapının tüm kurum ve kurallarıyla işlerliğe kavuşturulmamış olması, kaygıların artmasına sebep olmuştur.

Ayrıca ifade etmek gerekir ki; yaşanan sorunların çözümü yolunda siyasal iktidar tüm kesimlerin uyarılarına duyarsız kalmış, sosyal kargaşa siyasi kargaşayı da arttırmıştır.

“İŞÇİ SORUNLARI ÜLKE SORUNLARINDAN AYRI TUTULAMAZ..”

İşçi hareketinin sorunlarını ulusumuzun sorunlarından ayrı tutmayan **Türk-İş**, tüm olumsuzluklar kar-

şısında sürdürdüğü eylemlerine bir yenisini ekleme ihtiyacı duymuştur.

Bu da, üretimden gelen gücün kullanılmasıdır.

Türk-İş Başkanlar Kurulunun üretimden gelen gücün kullanılması kararı ve 3 Ocak tarihinin açıklanmasından hemen sonra, Sayın Başbakan görüşme isteğinde bulunmuştur.

Bu aşamada bir görüşmenin yarar getireceğine inanmadığımız için, bu teklif kabul edilmemiştir.

Zira; 17 Temmuz 1984, 11 Şubat 1985, 29 Nisan 1985, 30 Nisan 1988, 13 Mart 1990, 22 Mart 1990 ve 20 Temmuz 1990 tarihlerinde Hükümetle yaptığımız zirve toplantılarında söyleyeceklerimizin hepsini, istediğimiz yasal değişiklikleri gereğiyle kendilerine sunduk.

Bununla da yetinilmemiş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının her değişiminde, Başbakan değiştiğinde, tekrar bu istekler dosya halinde sunulmuş, bütün milletvekilleri ve Meclis'te grubu bulunan siyasi partilere iletilmiştir.

İşçi hareketi, üretimden gelen gücü ile tüm dar ve sabit gelirli kesimlerin sorunlarına da sahip çıkan dinamik yapısıyla, isteklerinin ele alınmasını sabırla beklemiştir.

Öylesine ısrarlı diyalog aradık ki, demokrasinin uzlaşma rejimi olduğunu ve tatsız olaylara meydan verilmesi arzulanmış için Hükümetten de anlayış göreceğimizi umut ediyorduk.

Bu diyalogtaki ısrarımız, **Türk-İş** Yönetimine ağır eleştirilerin yönelmesine sebep olmuştu.

TÜRK-İŞ DAHA ÖNCE DE UYARMIŞTI..

Sabırımızın istismarı karşısında 8 Şubat 1986 Balıkesir, 22 Şubat 1986 İzmir, 22 Haziran 1986 Eskişehir, 26 Nisan 1987 Samsun, 10 Mayıs 1987 Kocaeli, 29 Ağustos 1987 Seydişehir, 12 Aralık 1987 Adana, 26 Mart 1988 Sakarya, 3 Nisan 1988 Adana, 29 Ağustos 1989 Karabük miting ve yürüyüşleri yapılmış, 11 Mart 1988 tarihinde ülke çapında yemek boykotu, daha sonra da vizite eylemleri uygulamaya konulmuştur.

Ayrıca; hemen bütün illerimizde kapalı salon toplantıları yapılarak, sesimizi duyurmaya çalıştık.

Siyasal iktidar, anlaşılmaz bir duyarsızlıkla bu eylemleri sadece ve sadece demokrasinin göstergesi ola-

rak algılamış, verilmek istenen mesajı anlamazlıktan gelmiştir.

3 Ocak tarihin belirlenmesi ve açıklanmasından sonra, tarafsız olmadığı kendi ifadeleriyle ortada olan Sayın Cumhurbaşkanının da televizyon ekranından halkımıza verdiği mesajlar yoğunlaşmıştır.

Türk-İş'in "**fol yok yumurta yokken eylem kararı alması**" şeklindeki ifadesi üzerine kısacası durmak istiyorum.

YOKSULLUK VE ENFLASYON..

Enflasyon, halkımızın tahammül gücünü zorlamakta, yoksulluk toplumu kemirmektedir.

Toplumsal tüm kesimleri izlenen ekonomik ve sosyal politikadan yarınmaktadır.

"**Sosyal Hukuk Devleti**" kavramı ve hatta tek başına "**Hukuk Devleti**" kavramı her geçen gün örslenmektedir.

Temel insan hak ve özgürlükleri ile onun ayrılmaz parçası olan işçi hak ve özgürlükleri hayata geçirilmekte, çalışanların örgütlenme hakkı engellenmektedir.

İşten çıkarılmalar yargı denetimine bağlanmamakta, işverenin keyfi tasarruflarıyla son aylarda onbinlerce işçi işsiz bırakılmaktadır.

Toplu sözleşme görüşmeleri sırasında Devletin en yüce makamından yapılan açıklamalar ile anlaşma imkanları yitirilmekte, serbest toplu pazarlık düzeni bozulmaktadır.

Grev yasakları kapsamındaki işkolları, grev hakkı olan işkollarından fazladır.

İşçiler ve memurlar başta olmak üzere, adaletsiz vergi yükünü dar ve sabit gelirli kesimler yüklenmektedir.

Düşünce, anlatım ve inanç özgürlüğü önündeki engeller yürürlüktedir.

Milli gelirin dağılımındaki adaletsizlik, bir avuç mutlu azınlığa karşın büyük halk kesimlerinin sefaletine yol açmaktadır.

Atatürk ilke ve devrimlerine karşı sistemli bir saldırı gün geçtikçe yoğunlaşmaktadır. Laiklik karşısındaki saldırılar ise ciddi kaygılara yol açmaktadır.

Ülkemizin içinde bulunduğu siyasi kargaşa, toplumun tüm kesimlerini olumsuz etkilemektedir.

Saymakla bitmeyecek olumsuzlukları yok farzedebilmek mümkün değildir.

Türk-İş son Başkanlar Kurulu açıklamasında eylem kararının gerekçesini de kamuoyuna iletti.

Bu tabloyu değiştirmeyen ya da değiştiremeyenlerin, herşey yolundaymış gibi kamuoyuna Türk-İş'i şikayet etmelerinin pratik bir yararı yoktur.

Sayın Cumhurbaşkanı Almanya örneğini vermekte ve işçi-işveren-Hükümet üçlüsünün sorunları çözümlendiğini söylemektedir. Doğrudur. Ancak; Almanya'da işçiler yönetime katılmaktadır ve idarede söz sahibidirler.

Türkiye'de daha önce işçinin sahip olduğu bu hak da 12 Eylül sonrası gasbedilen haklarımız arasındaydı.

Toplantıya basın mensupları yanında Merkezi Ankara'da bulunan sendikaların Genel Başkan ve yöneticileri de katıldı.

Üçlü yapının kurulabilmesi için, işçi hak ve özgürlüklerinin sür'atle tanınması, Anayasa ve yasalardaki değişikliklerin derhal ele alınması gerekir.

HÜKÜMETİN TUTUMU VE TELKİNLER..

20 Aralık 1990 Perşembe günü Ankara'da düzenlediğimiz örgüt toplantısında Başkanlar Kurulu kararının oybirliğiyle kabul edilmesi ve eylem gününün belirlenmesini takiben, Sayın Başbakan bir açıklama yaparak olaya sıcak baktıkları izlenimini yaratmıştır.

Ancak iki gün sonra kaynağı bizce malum telkinler karşısında, Bakanlar Kurulu toplanmış ve tehditlerle dolu bir açıklama yapılmıştır.

Bununla de yetinilmemiş, çalışma hayatındaki kargaşanın başlıca sorumlularından biri olan ve çalışma barışının sağlanmasıyla görevli Devlet Bakanı tarafından bir genelge çıkarılmıştır.

İşçilerin eyleme katılımı halinde, iş akdinin sona erdirilebileceği ifade edilen bu genelge Valiliklere ve kamu kuruluşlarına gönderilmiştir.

Devlet Bakanı kendisini yargı yetkisiyle mücehhez bir güç sanmakta, yetki ve haddini aşan girişimlerde bulunmaktadır.

Amacı, işçi düşmanlığı artık tartışmasız belirlenen yerlere yaranmak olsa bile, böyle bir anlayışın çalışma barışının bundan sonraki günlerde korunabilmesinde ortaya çıkacağı sakıncaları da hatırlatmak isteriz.

Hiçbir kişi, kurum ve kuruluş Türk işçilerinin ve Türk-İş'in demok-rasi ve kalkınma yolunda katlandığı çile ve fedakarlıkları, devletimizin бүтүнлүгүнө, ulusumuzun birliğine olan sarsılmaz inancını, yasalara saygısını asla inkar edemez.

TÜRK-İŞ ÜLKEDE BARIŞ VE HUZUR İSTER..

Türk-İş, ülkede barış ve huzurun yerleşmesini en az siyasal iktidarlar kadar istemektedir.

Ancak; barıştan sözedenlerin, öncelikle sosyal barışı dinamitlemekten kaçınmaları, sosyal barış sağlanmadan siyasi barışın kurulamayacağını anlamaları gerekir.

Bakanlar Kurulu açıklaması ve Devlet Bakanın genelgesi, olsa olsa işçi hareketini sertleştirir.

Ülkemizin geleceğine, ekonomik ve sosyal yapısına olumlu katkıda

Kaç Zirve Yapıldı?

Türk-İş demokratik parlamenter rejime geçilmesinden bu yana, ANAP Hükümeti ile 7 kez zirve toplantısı yapıldığını, bu toplantılardan herhangi bir olumlu sonuç alınmadığını açıkladı.

Türk-İş'ten yapılan açıklamaya göre ANAP hükümeti ile yapılan zirve toplantılarının tarihleri şöyle:

- 17 Temmuz 1984
- 11 Şubat 1985
- 29 Nisan 1985
- 30 Nisan 1988
- 13 Mart 1990
- 22 Mart 1990
- 20 Temmuz 1990

KAÇ MİTİNG VE YÜRÜYÜŞ YAPILDI?

TÜRK-İŞ / Hükümet zirve toplantılarından sonuç alınamaması üzerine, Türk-İş Yönetim ve Başkanlar Kurulu tarafından uygulanan miting ve yürüyüşler ise şöyle sıralanıyor:

- 8 Şubat 1986 Balıkesir
- 22 Şubat 1986 İzmir
- 22 Haziran 1986 Eskişehir
- 26 Nisan 1987 Samsun
- 10 Mayıs 1987 Kocaeli
- 29 Ağustos 1987 Seydişehir
- 12 Aralık 1987 Adana
- 26 Mart 1988 Sakarya
- 3 Nisan 1988 Adana
- 29 Ağustos 1988 Karabük

Bunun dışında 11 Mart 1988 tarihinde ülke çapında yemek boykotu yapılmıştır.

Hemen bütün illerde düzenlenen salop toplantıları ile 1989 yılında uygulanan ve adına bahar eylemleri denilen çok yönlü tepkilere rağmen, siyasal iktidarın duyarsızlığı devam etmiş, sonunda 3 Ocak 1991 gününe gelinmiştir.

Hükümetin **"gereken mesajı aldık"** şeklindeki açıklamasının ne kadar inandırıcı olabileceği bu listeden kolaylıkla anlaşıl-maktadır.

bulunacak, insan hak ve özgürlüklerinin tanınmasına, kısaca mutluluğuna yol açacaksa, bu eylemin sorumluluğunu üstlenmekten onur duyacağımızın da bilinmesini istiyorum.

Türk-İş'in kuruluşundan buyana hiçbir eyleminde olay çıkmamıştır.

Defalarca ifade ettiğimiz gibi; işçilerimize yönelik en küçük bir hareket, eylemin boyutlarını genişletecektir.

Hükümet, alışmamış olsa da işçi hareketine sıcak bakmayı ve sesi-ne kulak vermeyi denemelidir."

2 OCAK 1991

TÜRK-İŞ : “KARARLIYIZ..”

★ TÜRK-İŞ Yönetim kurulu yayınladığı bildiride hükümetin baskılarına karşı kararlı olduğunu belirtilirken, işçilerin daha fazla tehdit ve tahrik edilmemesi dileğinde bulunuldu..

TÜRK-İŞ, 3 Ocak'ta üretimden doğan gücün kullanılmasına ilişkin çalışmaların demokratik bir hakkın kullanımı olduğunu, TRT'nin tüm yanlı yayınlarına rağmen işçilerin eyleme katılmakta kararlı olduğunu açıkladı.

TÜRK-İŞ'ten yapılan açıklamada şu görüşlere yer verildi:

“TÜRK-İŞ Yönetim ve Başkanlar Kuruluyla tüm işkollarındaki Şube Başkanları ve işçiler üretimden kaynaklanan güçlerini kullanmakta kararlıdır.

Tehditler, baskılar ne denli yoğun olursa olsun, bundan dönüş sözkonusu değildir.

1 Ocak Salı günü, TRT'nin yayınlarını izleyen halkımız, bu kuruluşun kamuoyu oluşturmada siyasal iktidarlara nasıl yaranma çabasında olduğunu bir kez daha görmüştür.

Yazılı basınımızın 3 Ocak'la ilgili gösterdiği destek ve hassasiyete teşekkür ederken, TRT ekranından işçileri tehdite yönelik mesaj verecek bir gazetesinin bulunmasından da üzüntü duyduğumuzu ifade etmek isteriz.

Demokratik hakkımız tüm karşı güçlerin çabalarına rağmen kullanılacaktır.

TÜRK-İŞ, kuruluşundan bugüne kadar göstermiş olduğu

sorumlu sendikacılık anlayışı içinde, hiçbir olaya meydan veremeyecektir. Dileğimiz, işçilerin daha fazla tahrik edilmemeleridir.”

3 OCAK'A BAROLARDAN DESTEK..

TÜRK-İŞ'in, 3 Ocak günü üretimden gelen gücünü kullanarak “bir gün işe gitmeme”yle ilgili hükümetin baskılarının artması üzerine demokratik örgütlerden destekler de adeta yağdı.

TÜRK-İŞ Genel Merkezi'ni ziyaret eden Türkiye Barolar Birliği Başkanı Önder SAV ve Yönetim Kurulu Üyeleri Genel Başkanı Şevket YILMAZ'a işçilerin bu tavrına destek verdiklerini belirttiler. Ziyaret sırasında TÜRK-İŞ yöneticileri de bulundular. Fotoğrafta, Barolar Birliği yöneticileri TÜRK-İŞ'i ziyaret sırasında.

3 OCAK EYLEMİNE DESTEKLER..

Ülke içinden ve ülke dışından desteğin yağdığı 3 Ocak eylemiyle ilgili olarak siyasal parti yöneticileri ve demokratik kitle kuruluşları yöneticileri bizzat TÜRK-İŞ'e gelerek işçilerin bu haklı mücadelesinde yanında olduklarını belirttiler.

TÜRK-İŞ'in mücadelesine destek veren muhalefet partileri ve demokratik kitle kuruluşları yanında telgraf, telefon ve telefaks'la destek olan bazı kişi ve kuruluşlar, işçilerin yanında olduklarını belirttiler.

Parlamentoda grubu ve üyesi bulunan Anamuhalefet partisi Sosyal Demokrat Halkçı Parti (SHP) Doğru Yol Partisi (DYP) ve Halkın Emek Partisi (HEP) TÜRK-İŞ Genel Merkezine gelerek "tam destek" verdiklerini açıkladılar.

SHP Genel Başkan Vekili **Hikmet ÇETİN** başkanlığında bir heyet, TÜRK-İŞ'e gelerek Genel Başkan **Şevket YILMAZ** ve Yönetim Kurulu üyeleriyle görüştiler. SHP'liler işçiden gelen bu tür bir davranışın yanında olduklarını ifade ettiler.

DYP Genel Başkanı **Süleyman DEMİREL** başkanlığında bir heyetle TÜRK-İŞ'e gelen Doğru Yol Partisi, TÜRK-İŞ'in bu eyleminin yanında olduklarını belirtti. **Demirel**, TÜRK-İŞ'in hep yanında olduklarını, eylemi haklı bulduklarını ifade etti.

Halkın Emek Partisi (HEP) Genel Başkanı **Fehmi İŞIKLAR** başkanlığında partili Milletvekillerinin bulunduğu HEP heyeti, TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** ve yönetim kurulu üyeleriyle görüşerek, tam destek verdiklerini ifade ettiler.

"TÜRK-İŞ'in bu haklı eylemini sonuna kadar destekleyeceklerini" ifade eden demokratik kitle kuruluşları "TÜRK-İŞ'in bu güçlü çıkışı ile demokrasinin gelişmesi ve demokratik kurallarını hayata geçirilmesinde çok önemli olan bu katkısının yerini alacağını" dile getirdiler.

PARTİLERDEN ve KURULUŞLARDAN TÜRK-İŞ'E "TAM DESTEK."

HEP Milletvekilleri (en üstte), Sağlık kuruluşları temsilcileri (üstte, ikinci), Cumhuriyet Gazetesi Ankara Bürosu Temsilcileri (üstten üçüncü), ve Çankaya Belediye Başkanı Doğan Taşdelen ile Belediye Meclis Üyeleri "Tam destek" için TÜRK-İŞ'teler...

BASINDAN YANKILAR.. BASINDAN YANKILAR

"İşçiden korkmayın" Türk-İş kararı

TÜRK-İŞ: "Tehdit ve baskılar bizi kararımızdan döndüremez"

Türk-İş'e bağlı 32 sendika üyesi y...

Demokratik...

SORUMLULUK BENİM: "Ülkemizin geleceğine, ekonomik ve sosyal yapısına olumlu katkıda bulunacak, insan hak ve özgürlüklerinin tanınmasına, kısacası, hukuna yol açacaksa, bu eylemlerini üstlenmekten onur duymam. Bilinmesini istiyorum."

"Eylem genişler" tehdidi

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, dün düzenlediği basın toplantısında, 3 Ocak eylemi ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu'nun aldığı karara ve Devlet Bakanlığı tarafından yayımlanan "eylemlerle ilgili işçilerin işlerine" ilişkin karar, Türk-İş Genel Başkanı'nun...

Türk gözaltı emri

YENİ ASIR

RA, GÜNEŞ, EMİRAL, 7 KURULU, ORUYU, KUDÜĞÜNE, İÇ, "PULBE, d, de, yapılacak, gili olarak, Türk, nı ve Yüceltin Ku, leri için gözaltı.

GÜNAYDINI

Hayat bugün felc...

KATILMAYINI...

İŞÇİ. bugün e...

İşçi göz...

Demokratik...

İŞÇİLERİ...

Türkiye işçi...

İşçi bugün evinde...

Bakanlar Kurulu t...

TÜRK-İŞ
Yönetim
Kurulu:
“Hiçbir
gerekçe
işçilerin
mağduriyetini
önlemez..”

“ULUSAL ve ULUSLARARASI HER SORUNUN FATURASI İŞÇİYE ÇIKARILMAKTADIR”

- **TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu grevlerin ertelenmesi üzerine yayınladığı bildiride, hükümetin tavrını sert bir şekilde eleştirdi.**

TÜRK-İş Yönetim Kurulu, Bakanlar Kurulunca bütün grevlerin 2 ay ertelenmesi üzerine yayınladığı bildiride; Hükümetin yetkilerini kötüye kullanma alışkanlığını sürdürdüğünü, ulusal ve uluslararası her sorunun faturasının işçilere çıkarıldığını öne sürdü.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİ

TÜRK-İş Yönetim Kurulu'nun 26 Ocak günü yayınladığı bildirisi şöyle:

“Bakanlar Kurulu dün yaptığı toplantıda halen uygulan-

makta olan grevlerin 2 ay ertelenmesini kararlaştırmış, böylelikle bir yetkisini daha kötüye kullanmıştır.

İşçilerin çıkarı düşünülüyormuş gibi bir yandan ‘işçilerin mağdur olmaması’ gibi masum bir gerekçeye dayandırılan karar, öte yandan da “güvenlik” nedenine bağlanmaktadır.

Uygulanan grevlerin hiçbir milli güvenliği tehlikeye sokacak nitelikte değildir.

İşçilerin mağdur edilmemesi düşünülüyorsa, bunun yolu da işçi haklarının verilerek

grevlerin sonuçlandırılmasıdır.

Siyasal iktidarın bugüne kadar aldığı grev erteleme kararlarının Danıştay'dan dönmüş olması, bu hakkın kötüye kullanılma alışkanlığının göstergesidir.

Hiçbir gerekçe grev hakkının ertelenmesi için geçerli değildir.

Ulusal ve uluslararası her sorunun faturası işçilere çıkarılmaktadır.

TÜRK-İş bu haksızlık karşısında izleyeceği politikayı belirleyecek ve uygulamaya koyacaktır.”

TÜRK-İŞ Yöneticileri ve bağlı sendika yöneticileri hakkında açılan dava, davayı açan TÜHİS ve KAMU-İŞ yetkililerinin mahkemeye gelmemesi üzerine kaldırıldı. Yılmaz dava sonunda "bu dava işçilere gözdağı vermek için açıldı" dedi.

TÜHİS ve KAMU-İŞ AÇTIKLARI DAVAYA GELMEYİNCE 3 OCAK DOSYASI İŞLEMDEN KALKTI..

★ Sendikaların öncülüğünde işçilerin ülke çapında gerçekleştirdiği 3 Ocak eylemi'nin "Genel Grev" olduğunun tespitine ilişkin dava 10 Ocak günü işleminden kaldırıldı..

Sendikaların öncülüğünde işçilerin ülke çapında gerçekleştirdiği 3 Ocak eyleminin "genel grev" olduğunun tespitine ilişkin dava 10 Ocak'ta işleminden kaldırıldı. Ankara DGM'nin TÜRK-İŞ hakkında yürüttüğü soruşturmayı da yakından ilgilendiren davaya ilişkin bu karar, başvuruyu yapan Kamu İşveren Sendikaları TÜHİS ve KAMU-İŞ'in mazeretsiz bir biçimde duruş-

maya katılmaması nedeniyle alındı. TÜHİS, ve KAMU-İŞ 3 ay içerisinde yeni bir başvuru ile davanın yeniden görülmesini isteyebilecek.

TÜHİS'in 31 Aralık'ta Ankara 8. İş Mahkemesinde açtığı ve mahkemenin de "ihtiyati tedbir" kararı aldığı davanın ilk duruşması 10 Ocak'ta yapıldı. Duruşmayı izlemek üzere TÜRK-İŞ yöneticileri ile

bağlı sendikaların yöneticileri saat 09.00'dan itibaren TÜRK-İŞ Genel Merkezinde toplandılar. Saat 09.30'da TÜRK-İŞ, SAĞLIK-İŞ, YOL-İŞ, LİKAT-İŞ, DEMİRYOL-İŞ, BASİSEN, DERİ-İŞ, DENİZCİLER SENDİKASI, TGS, KRİSTAL-İŞ, TES-İŞ, AĞAÇ-İŞ, BASS, HABER-İŞ, TÜRKİYE MADEN-İŞ, PETROL-İŞ, TOLEVİS, ÇİMSE-İŞ Yöne-

SENDİKA HUKUK MÜŞAVİRLERİNİN TOPLANTISI

★ TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalar aleyhine açılan davalarla ilgili 6 Ocak günü nasıl bir strateji izlenmesi konusunda toplantı yapıldı..

TÜRK-İŞ üyesi sendikaların hukuk müşavirleri, 6 Ocak günü bir toplantı yaparak, TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalar aleyhine açılan davalarla ilgili olarak, nasıl bir strateji izlenmesi gerektiği konusunda ortak görüş çalışmasında bulundu.

Toplantının açılışını yapan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU**, 3 Ocak genel eylemiyle ilgili olarak TÜRK-İŞ aleyhine açılan davalarda

hukuk alanında yapılması gereken çalışmaların eksiksiz yerine getirileceğini belirtti.

TÜRK-İŞ Hukuk Müşavirleri; Av. Gültekin ÖZDENER ve Av. Hüseyin EKMEKÇİOĞLU'nun önderlik ettiği çalışmalarda, Ankara 6. ve 8. İş Mahkemelelerinde açılan "İhtiyatı tedbir" ve "tesbit" davalarının hazırlık çalışmalarına katılan avukatlar, yaptıkları müzakereler sonucunda aralarından seçtikleri 7 avu-

katı, mahkemeye tevdi edecekleri dilekçeleri hazırlamakla görevlendirdiler. Hukuk müşavirleri, ayrıca duruşma günü topluca temsil ve vekalet görevlerinin de yerine getirilmesi ile ilgili de görüş birliğine vardılar.

TÜRK-İŞ Hukuk Müşavirleri toplantısına 32 sendikadan avukatlar katıldı.

ticileri hep birlikte TÜRK-İŞ Genel Merkezinden adliye sarayına doğru yürüdüler Adliye sarayında bu ekibe, TÜRK METAL, TEZKOOP-İŞ ve TARIM-İŞ yetkilileri katıldı.

DAVA, ŞİKAYETÇİ GELMEYİNCE DÜŞTÜ.

Kamu İşveren Sendikası TÜHİS'in yönetici ve avukatlarının hiçbir mazeret görmeksizin davaya katılmamalarının saptanmasının ardından, bu tür davalarm "şikayete bağlı" olduğunu belirttikten sonra bu nedenle davanın işleminden kaldırılması istendi. Bu istem tutanağına geçirildikten sonra tüm avukatların da imzaları alındı. Ankara 8. İş Mahkemesi Yargıç Cevdet İlhan GÜNAY da H.U.M.K.nun 409 maddesi uyarınca dava dosyasının, yeni bir başvuru yapıncaya kadar işleminden kaldırılmasına karar verdi. Söz konusu madde, davacı kişi ya da Kurumun, 3 ay içinde yeni bir başvuru yapması halinde davanın yeniden görülebilmesine olanak sağlıyor. Aynı şekilde Ka-

ma-İş dosyası da 24 Ocak'ta, aynı nedenle işleminden kaldırıldı. Bu süre içinde yeni bir başvuru yapılması halinde ise davanın tümüyle ortadan kalkacağı bildirildi.

YILMAZ : DAVA, İŞÇİLERE GÖZ DAĞI VERMEK İÇİN AÇILDI...

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, duruşma sonrasında Genel Merkezde Başkanlar Kurulu üyeleriyle bir değerlendirme toplantısı yaptı. Toplantı öncesinde konuşan YILMAZ, bu davanın işçilere gözdağı vermek için açıldığını dile getirdi.

Mahkemeye TÜRK-İŞ ve bağlı sendikaların hukuk müşavirleri katılarak suç oluşturmadığını savundular..

Şevket YILMAZ başkanlığında toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, başta grevlerin ertelenmesi konusu olmak üzere körfez krizi ve diğer ülke sorunlarını görüştü.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplandı...

Genel Başkan YILMAZ:

"GREV ERTELEYEREK İŞÇİLERİN YARARI DÜŞÜNÜLDÜĞÜNÜ SÖYLEYEBİLEN TEK SİYASAL İKTİDAR ÜLKEMİZDE"

□ Şevket YILMAZ, açış konuşmasında körfez krizi nedeniyle yaşanan olumsuzluklar ile Bakanlar Kurulu'nda grevlerin 60 gün süreyle ertelenmesi konularına işaret etti.

□ Bir gün süren toplantıda YILMAZ, hükümetin, "uzayan grevlerden işçinin zarar gördüğü için erteleme kararı" aldığını belirterek "savaş tehlikesi siyasal iktidarın can simidi olmuştur" dedi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, 29 Ocak günü toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısının açış konuşmasında körfez krizi nedeniyle yaşanan olumsuzluklar ile Bakanlar Kurulu'nda grevlerin 60 gün süreyle ertelenmesiyle ortaya çıkan duruma ilişkin görüşlerini açıkladı. YILMAZ "Son derece ilginçtir, uzayan grevlerden işçilerin zarar gördüğü ve bunun için erteleme kararı

alındığı öne sürülmüştür" dedi. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın konuşması şöyledir:

"Körfez krizi nedeniyle ülkemizde yaşanan olumsuzlukları, Bakanlar Kurulunun uygulanan grevleri 60 gün süre ile ertelemesinden sonra ortaya çıkan durumu ve bu yıl yenilenecek sözleşmeleri değerlendirmek amacıyla Yönetim Kurulumuzun çağrısı üzerine olağanüstü

toplanan Başkanlar Kurulumuz çalışmalarını açıyorum.

Komşumuz Irak'ın Kuveyt'i işgali ile başlayan, bütün barışçı çabalara rağmen sıcak savaşa dönüşen kriz, başta Türkiye olmak üzere körfez ülkelerini, silahlı müdahaleye askeri ve ekonomik açıdan katılan bütün ülkeleri yakından ilgilendirmektedir.

► **TÜRK-İŞ, gerekçesi ne olursa olsun ülkelerin birbiriyle savaşmasını bir insanlık suçu olarak değerlendirmektedir.**

TÜRK-İŞ, insanların birbirini yok'edici güçlerini kullanmalarını, insanlığın mutluluğuna yönelik olması gerektiğine inandığı teknolojik gelişmenin silâhlanmaya dönüştürülmesini ötedenberi kaygı ile izlemektedir.

Nitekim; krizin Kuveyt'in işgali ile başlamasını takip eden günlerde, her vesile ile savaşa karşı olduğumuz ifade edilmiş, özellikle Türkiye'nin savaşa girme ihtimali üzerinde durularak kaygılarımız dile getirilmiştir.

Savaşın dehşetini yaşamamak, kriz sonrası ortadoğuda sürdürmek zorunda olduğumuz komşuluk ilişkilerinin telâfi edilemeyecek ölçüde zedelenmesine yol açmamak için uyarı göremiz sık sık yerine getirilmiş, ulusumuzun duygularına tercüman olunarak savaş istemediğimiz defalarca açıklanmıştır.

TÜRK-İŞ'in yanı sıra, başta ANAP dışındaki siyasi partiler olmak üzere, bütün kitle örgütleri ve Anayasal kuruluşlarla dernekler, oda'lar, birlikler ve bireysel olarak yurttaşlarımız savaşa karşı tutumlarını sergilemişlerdir.

Yapılan araştırmalar Türk halkının çok büyük bir çoğunluğunun savaş istemediğini göstermiş, siyasal iktidara savaş girmemize neden olacak yanlış

politikalarından kaçınılması gereği hatırlatılmıştır.

Üzülerek ve kaygı ile ifade etmek isterim ki; Siyasal iktidar, Irak'ın yeni bir cephe açmak istemeyeceği düşüncesi-ne ve varsayımına göre hareket etmekte, ülkemiz için son derece tehlikeli uygulamalarda bulunmaktadır.

ABD ÜSLERİ VE TÜRKİYE..

ABD üslerinin kullanımına izin verilmesi, Türkiye'nin savaşın eşiğine getirilmesinde başlıca etkindir.

Türkiye'den kalkan ve Irak'ı bombalayan uçaklara karşı Irak'ın uzun süre seyirci kalması düşünülemez.

Dünyayı ateşe sokmaktan bir an dahi geri kalmayan ruh hastası bir diktatörün, köşeye sıkıştığı anda neler yapabileceğini tahmin etmek güç değildir. Dünyanın en büyük çevre kirliliğine sebep olan Körfeze petrol pompalaması gibi tüm insanlığı dehşete düşüren bir uygulamadan bile çekinmeyen anlayış, kendisinin yok'olma noktasında yeni çığlıkları ortaya koymaktan çekinmeyecektir.

Halkımızın kaygılarını cengaverlik ruhunun yoksun oluşuna bağlamak; yirminci yüzyılın sonlarında insanlığın yanlış arayışlarını, bloklar arası yakınlaşmayı ve en azından savaşın dehşetini bilmektir.

Günümüzde kahramanlık, barışı arayıp bulmaktır.

Hiçbir ülke, insanların kanı pahasına savaşları bir koyup üç kazanılacak bir talih oyunu olarak görmemiştir.

Hiçbir ülke, terazinin bir kefesine Dolarları, öbür kefesine insanların koyarak kazanç hesaplarını savaş üzerine bina etmemiştir.

TÜRK HALKI KAYGI İÇİNDEDİR..

Türk halkı kaygı içindedir.

Savaş halinde bütün önlemlerin alındığı yolundaki açıklamalar inandırıcı değildir.

İllerimizin yansında alarm sistemi yoktur.

Kimyasal saldırı karşısında ilkel yollar önerilirken, gaz meskeleri millet adına parlâmentelere dağıtılmıştır.

Sığınak olarak bodrum katlarındaki diskolar, sinemalar gösterilmekte, yıkıntı halinde toplu ölümler olacağı dahi düşünülmektedir. Savaş halinde kullanılabilecek nitelikte gerçek sığınak yoktur.

Sayın Cumhurbaşkanının İran seyahati sırasında Irak'ın attığı füzelerin yeterince etkili olmadığını söylemesi, muhtemel bir savaşın asla ölçüsü olamaz.

BAŞKANLAR KURULU BİLDİRİSİ

Türk-İş Başkanlar Kurulu Genel Başkan **Şevket YILMAZ'**ın başkanlığında 29 Ocak'ta yaptığı olağanüstü toplantıda, Körfez savaşının ulaştığı boyutlar karşısında ülkemizin durumu, Bakanlar Kurulunun 26 Ocak tarihinde aldığı grevlerin 60 gün süreyle ertelenmesi kararının yarattığı olumsuz etkileri ve toplu iş sözleşme müzakerelerindeki son durumları müzakere etmiştir.

Körfez savaşının Ortadoğu'daki zengin petrol kaynaklarından daha fazla pay alma yolunda bir mücadele olduğu görüşünde birleşen Türk-İş Başkanlar Kurulu, bu savaşta ülkemizin taraf olarak yer almaması için, gereken hassasiyetin gösterilmesi konusunda Devlet ve Hükümet yetkililerinin bir kez daha uyarılmasını uygun bulmuştur.

Türk-İş Başkanlar Kurulu toplantısını takiben yayınlanan bildiride şu konulara yer verilmiştir:

"Türk-İş Başkanlar Kurulu, 17 Ocak tarihinden itibaren silâhlı bir mücadeleye dönüşen Körfez savaşında Türkiye'nin taraf olmaması ve kesinlikle bu savaşa girmemesi yolundaki düşüncesini bu toplantı dolayısıyla bir kez daha ortaya koymuştur.

Bu savaş, işgal edilen bir ülkenin kurtarılması yanında,

Ortadoğu bölgesindeki zengin petrol kaynaklarından en fazla payı alabilme mücadelesi görünümünde kuvvet kazanmaktadır. Bu itibarla, Türkiye, toprak ve ülke bütünlüğüne herhangi bir saldırı olmadıkça bu savaşa kesinlikle girmemelidir.

TÜRKİYE HERGEÇEN GÜN SAVAŞIN İÇİNE İTİLMEKTE

Krizin başında ve devamında ülkemiz için herhangi bir saldırı tehlikesi bahis konusu olmadığı halde, izlenen politikaların, Ulu önder Atatürk'ün, "Yurtta Sulh Cihanda Sulh", ilkesine uygun düşmemesi nedeniyle Türkiye'nin her geçen gün biraz daha savaşın içine itildiği görülmektedir.

Bu itibarla Türk-İş Başkanlar Kurulu, politik çıkar tercihleri yüzünden Türkiye'nin böyle bir savaşa sokulmaması için devlet ve hükümet yetkililerini bir kez daha uarmayı, bir vatanseverlik görevi saymaktadır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Bakanlar Kurulunun 26 Ocak tarihinde aldığı bütün grevlerin 60 gün süreyle ertelenmesi yolundaki kararını büyük tepkiyle karşılamıştır.

Emeğin hakkını elde etme yolunda en önemli araç olan grev hakkının bu şekilde ertelenmesi, daha açık bir deyimle grev hakkının yasaklanması, demokrasiyle yönetildiği iddia edilen ülkemizde, işçi haklarına indirilen çağdışı büyük bir darbedir.

GREVLERİN ERTELENMESİ BİR BAHANE

Tüm grevlerin, "Milli güvenliğe ters düştüğü" şeklinde bir gerekçeyle ertelenmesi, sadece bir bahanedir. Politik tercihler

Irak'ın Suudi Arabistan'a ve İsrail'e attığı füzelerin az sayıda insanı öldürmüş ya da yaralanmasına yol açmış olması da savaşın dehşetini küçültemez.

Bütün bu görüşlerimize rağmen, savaş kaçınılmaz olursa, hiç kuşku yok ki işçiler olarak vatanımızı savunma uğrunda canlarımızı vermeye hazırız.

Körfez krizinin ülkemize ne kazan-dıracağı bilinemez ama, siyasal iktidara yasaklarla dolu demokratik yapının biraz daha tahrip edilmesi için fırsat kazandır-dığı görülmektedir.

Bu fırsatların bir bölümü ekonomik, bir bölümü de siyasal ve sosyal alandadır.

Kriz başladığı günlerde tırmanan pet-rol fiyatları 30 Dolar'ın üstüne çıktığında, ülkemizde de fiyatlar artmış, daha sonra 20 Dolar'ın altına düştüğü halde "millet nasıl olsa alıştı" görüşü ile indirim yapılmamıştır.

Petrol fiyatlarının tüm fiyatları etkile-diği düşünüldüğünde, halkımızın uğratıl-dığı ekonomik kayıplar kolayca anlaşılabilir.

Siyasi alanda kazancı ise, iç sorun-ların ve özellikle enflasyonun bunalttığı in-sanlarımızın tepkileri körfez krizi gibi yeni bir gündemle ikinci plâna itilmiştir.

Savaş tehlikesi, siyasal iktidarın can

simidi olmuştur.

Diğer kazancı da, yasaklara dayalı bir yapıdan yıllarca yararlanma alışkanlığını yeni yasaklarla sürdürmesidir.

HÜKÜMET GREVLERİ ERTELEMEDE, YETKİLERİNİ KÖTÜYE KULLANMIŞTIR.

Bakanlar Kurulunun geçtiğimiz gün-lerde aldığı bütün grevlerin 60 gün süre ile erteleme kararı bu anlayışın göster-gesidir.

26 Ocak Cumartesi günü, Bakanlar Kurulu kararının açıklanmasını takip eden gün, Yönetim Kurulu olarak yayınladığı-mız bildiride de ifade ettiğimiz gibi; Hü-kümet, yetkilerini kötüye kullanmıştır.

Son derece ilginçtir, uzayan grevler-den işçilerin zarar gördüğü ve bunun için erteleme kararı alındığı öne sürülmüştür.

Grev, işçinin hakkını alabilmesi için bir araçtır.

Bu aracı kullanırken, zarara uğraya-cağını değil, haklarını alacağını düşün-e-rek greve çıkar.

İşçinin yarar mı, zarar mı gördüğü-ne sendikası ve kendisi karar verir.

Grev erteleyerek işçilerin yararı dü-şünüldüğünü söyleyebilen tek siyasal ik-tidar ülkemizde bulunmaktadır.

Hemen arkasından, bu görüşlerinin ne ölçüde aldatmaca olduğunu belgele-yen "güvenlik" gerekçesi de öne sürül-müştür.

Uygulanan grevlerimizin milli güven-likle hiç mi hiç ilgisi yoktur.

Şayet işçilerin zarar görmemesi gibi bir düşünceleri varsa, işçi haklarının ve-rilerek grevlerin sonuçlandırılması düşü-nülmeliydi.

Bundan önce de grevler ertelen-miştir.

Hattâ, ANAP Hükümeti kurulduğun-da 1983 yılı Aralık ayında yapılan TÜRK-İŞ Genel Kurulunda bir konuşmacıyı grev-rinden cevaplandırılan Sayın Turgut ÖZAL, hiçbir grevin ertelenmeyeceğini söylediği halde pek çok grevimiz ertelen-miştir.

Bu ertelemeler, Danıştay'ın kararla-rı ile bozulmuş böylelikle yetkinin nasıl kö-tüye kullanıldığı defalarca ortaya çıkmıştır.

Hükümetin amacı, grevdeki işçilerin yararı değil, yasal zorunluluk olarak söz-leşmelerin Yüksek Hakem Kuruluna gö-türülmesidir.

2822 sayılı Yasaya göre, erteleme süresince uyumsuzluk önce özel hakeme, anlaşma sağlanamazsa Yüksek Hakeme götürülmektedir.

yüzünden, ülke savaştaymış gibi gösterilerek, çözüm bekleyen işçi hakları, yaratılmaya çalışılan olağanüstü hukuk kuralları-na terk edilemez.

Kabulü imkânsız bu kararın iptali yolunda, ilgili sendika-ların idari yargıda iptal davası açması kararlaştırılmıştır. Ba-ğmsız yargının daha önce benzer erteleme kararlarında olduğu gibi, bu konuda da haklılığımıza karar vereceğini ümit etmek-teyiz.

AT'ye girme hazırlığı içinde olan Türkiye, Hükümetin çağ-daş normlara uymayan bu antidemokratik uygulamaları ile ken-di yolunu kapatmaktadır. TÜRK-İŞ bu konuyu ILO nezdinde ve uluslararası diğer plâtformlarda ortaya koyacak ve şikâye-tini bir kez daha dile getirecektir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 1990 yılına ait olup, halen grev ve uyumsuzluk aşamasında olanlarla müzakere safhasındaki ka-mu sözleşmelerinin, sendikalarımızın haklı istekleri doğrultu-sunda olumlu bir sonuca bağlanabilmesi için, birlikte hareket edilmesi ilkesinin sürdürülmesini kararlaştırmıştır.

Buna bağlı olarak 1991 yılı kamu sözleşmeleri de aynı an-layış içerisinde yürütülecektir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, ülke sorunlarını çözmeyen ve çalışma barışını giderek tehlikeye sokan hükümete ihtar ama-cıyla 3 Ocak tarihinde ülke çapında uygulanan, üretinden ge-len gücün kullanılması eyleminin başarıya ulaştığı kanısında birleşmiştir. Ancak, hükümet bu ve benzeri eylem-lerden beklenen mesajı alamamış ve sorunlara sıcak bakacak yerde, antidemokratik yasaklamaları genişletme yoluna git-miştir.

3 OCAK ve HÜKÜMET

Bunun son örneği, tüm grevlerin hakkaniyete aykırı bir gerekçeyle ertelenmiş olmasıdır.

Tüm çabalara rağmen, 3 Ocak uyarı eylemini etkisiz kul-mada başarılı olamayan Hükümet, eylem sonunda hukuk dışı yolları zorlayarak eyleme katılan bazı işçilerin cezalandırılması çabasına girmiştir. Bu anlayışın, esasen bozulan çalışma barı-şını geliştirmeye yönelik hiçbir katkısı olamaz.

Çalışma barışı işçileri cezalandırarak ve hakları ellerinden alınarak değil, mevcut sorunları çözülerek sağlanabilir.

Ülkede birlik ve beraberliğin sağlanmasını isteyen Hükü-met, herşeyden önce birlik ve beraberliği zedeleyen kendi olumsuz icraatını değiştirmelidir.

Bu arada, parlâmentoyu dışlayacak tarzda hükümete ka-nun kuvvetinde kararname yapma yetkisi, normal kuralların üstüne çıkmaktadır.

Yasama yetkisini adeta Bakanlar Kuruluna devretmeyi ön-gören bu teklifin kabulü halinde, ülkedeki rahatsızlıklar daha büyük noktalara ulaşacaktır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, daha çok idari tasarruflarla ce-zalandırılan eyleme katılmış işçilerin haklarını korumaya ve özellikle işten çıkarılmış olanların mağduriyetini gidermeye yö-nelik olarak, sendikaların katkısıyla bir fon oluşturulmasını uy-gun görmüştür.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, daha önce çeşitli vesilelerle kamuoyuna duyurulduğu gibi, sorunlara kalıcı çözüm bulun-ma yolundaki kararlılığını sürdürecektir."

Yüksek Hakem Kurulunun kararları da kesindir.

Oysa, grev yasağı olan işkollarında toplu sözleşmelerin Yüksek Hakem Kuruluna intikal edeceği kaygı ve baskısı yüzünden sözleşmeler masabaşında bağitlanmak zorunda kalmaktadır.

Şu anda; Türkiye Taşkömürü Kurumu işyerlerinde 42 bin Maden Tetkik Arama işyerlerinde 6 bin, SEKA'da 10 bin 700, Emniyet Tamirhanelerinde 1500, ÇİN-KUR'da 691 işçimiz başta olmak üzere küçük işyerleriyle birlikte 63 bin 690 işçimizin grevi ertelenmiştir.

Bunun sadece 2474'ü özel kesimdedir.

Grev kararı almış ve uygulama noktasında olan sendikalarımıza bağlı işçi sayısı ise 43 bin 680'dir.

Uyuşmazlık aşamasında olan sözleşmelerin kapsamında da 43 bin 477 işçimiz bulunmaktadır.

Hükümetin 1991 yılında yenilenecek sözleşmeler için de yeni gerekçeler bulup aynı yolu seçip seçmeyeceğini tahmin etmek güçtür.

1991'de 585 bin 724 işçimiz kamu kesiminde, 112 bin 446 işçimiz de özel kesimde sözleşme beklemektedir.

Sadece Mart ayında 309 bin 695 işçimizin sözleşmesi bulunmaktadır.

ENFLASYON VE ÇALIŞANLAR

Günler geçtikçe, enflasyonun tahribatı da büyümektedir.

Birçok kuruluşun kaynak olarak aldığı TÜRK-İŞ Araştırmasına göre Ocak/1991 gıda harcaması dört kişilik bir aile için 632 bin 664 liraya yükselmiştir.

Asgari ücretle çalışan bir işçimizin geliri, aylık gıda harcamasına ancak 12 gün yetmektedir.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, son Bakanlar Kurulu kararıyla, doruk noktasına ulaşan sorunlarımızı görüşerek bir değerlendirmeye yapacaktır.

Çalışmalarımızın sonucu ayrıca basınımız kanalıyla kamuoyuna duyurulacaktır.

Ülkemizin büyük Atatürk'ün özdeyişi ile "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesine uygun olarak her türlü savaş tehlikesinden uzak kalmasını diliyor, sizlere saygılarımı sunuyorum."

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri BAŞOĞLU :

"ÜLKEMİZİN SAVAŞA SOKULMASINA KARŞIYIZ.."

BAŞOĞLU; "Türkiye'nin bu savaşa sokulmasına karşıyız" dedi.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU, 16 Ocak günü, gece Körfezde başlatılan savaşa ülkemizin sokulmaması yolunda çaba gösterilmesini istediklerini belirtti.

Gerek TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplantılarında, gerekse Yönetim Kurulu adına yapılan açıklamalarda, Türkiye'nin Kuveyt'in işgali dolayısıyla çıkacak bir savaşta taraf durumuna düşürülmesinin istendiğine dikkat çeken Mustafa BAŞOĞLU, 17 Ocak günü yaptığı bu konudaki açıklamasında şunları söyledi:

BAŞOĞLU: "ÜLKEMİZİN SAVAŞA GİRMEMESİ ve TARAF DURUMU DÜŞÜRÜLMEMESİ DİLEĞİMİZİ ORTAYA KOYDUK."

★ Körfez krizi maalesef sıcak savaşa dönüşmüş durumdur TÜRK-İŞ olarak bizim (SAVAŞA HAYIR) görüşümüzde herhangi bir değişiklik yoktur..."

"Irak'ın 2 Ağustos tarihinde Kuveyt'i işgali üzerine çıkan kriz, maalesef bir sıcak savaşa dönüşmüş durumdadır. TÜRK-İŞ olarak bizim (SAVAŞA HAYIR) görüşümüzde herhangi bir değişiklik yoktur.

Gerek bu krizden sonra yapılan Başkanlar Kurulu toplantılarımızda, gerek yeni yıl mesajımızda, gerekse Yönetim Kurulumuz adına yapılan açıklamalarda açık bir tecavüz vaki olmadığı sürece, ülkemizin savaşa girmemesi ve taraf durumuna düşürülmemesi dileğimizi ortaya koyduk.

Bu günde ifade ediyoruz; Türkiye'nin savaşa sokulmasına karşıyız. En büyük dileğimiz Türkiye'nin savaşın içine girmemesidir. Bu konuda görüşümüz belli olmasına rağmen gelişen olaylar karşısında Genel Başkan Şevket YILMAZ'ın da hazır bulunmasıyla yarın bir değerlendirme yapabileceğimizi umuyorum. Bu amaçla halen İstanbul'da tıbbi tetkiklerini yarıda bırakan Genel Başkanımız Ankara'ya hareket etmiştir".

GREVİN EŞİĞİNDEN DÖNÜLDÜ..

TEKSİF, 110 BİN İŞÇİ İÇİN ANLAŞMA SAĞLADI..

★ TEKSİF'in 172 işyerinde çalışan işçi adına işveren Sendikası ile sürdürdüğü toplu iş sözleşmesi çalışmasındaki uyuşmazlık durumu kaldırılarak anlaşma sağlandı..

TEKSİF Sendikası ile Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası arasında 172 işyerinde çalışan yaklaşık 110 bin işçi adına sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmeleri, grev noktasına gelinmesine rağmen, anlaşmayla sonuçlandı.

NASIL BAŞLANDI?

TEKSİF Sendikası tarafından, 172 işyeri için 1.9.1990 tarihinden itibaren yenilenecek toplu iş sözleşmesi için gerekli prosedür tamamlanmış, 30 Temmuz 1990 tarihinde taraflar ilk oturumu yaparak teklif tasarılarını almışlardı.

Görüşmelerin tıkanması ve tarafların teklifleri üzerinde anlaşma sağlanamaması üzerine 24.9.1990 tarihinde maddelerin tümü üzerinde uyuşmazlığa gidilmiş, görüşmeler kesilmişti.

Yasa gereğince uyuşmazlığın Resmi Arabulucuya gitmesi ve arabulucunun raporunu 19.11.1990 tarihinde "tarafların anlaşması mümkün olmadı" şeklinde vermesi üzerine TEKSİF Yönetim ve Başkanlar Kurulu toplanarak sözleşme kapsamındaki tüm işyerlerinde GREV kararı almıştı.

30.11.1990 günü grev kararının alınmasını takiben, işyerlerinde grev ilanları asılmış ve yasal süre olan 60 gün içinde grevin uygulanma sürecine girilmişti.

ANLAŞMA OLUYOR

Toplu sözleşme görüşmelerinin tıkanması, TEKSİF Sendikasının Grev ka-

rarı alması ve işverenin de buna karşılık Lokavt kararı almasına rağmen, TEKSİF ile Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası arasındaki diyalog kopmamış, taraflar arasında iyiniyet görüşmelerine İstanbul'da devam edilmiştir.

Gündüz başlayıp, geceyarılarına kadar uzayan görüşmeler, 14 Ocak Pazartesi günü geç saatlerde anlaşmayla sonuçlanmıştır.

GETİRİLEN HAKLAR

ÜCRETLERE 1.1.1991 tarihinden itibaren 1 milyon lira aylık brüt zam yapılmıştır.

ÜCRETLERE 1.9.1991 tarihinden itibaren ayrıca 600 bin lira bir zam daha yapılacaktır.

1.9.1990 Tarihinden 31.12.1990 tarihine kadar geçen sürenin karşılığı olarak bir defaya mahsus olmak üzere 2 milyon lira paket yardım yapılacaktır.

YAKACAK YARDIMI olarak birinci yıl 100 bin, ikinci yıl 100 bin lira,

BAYRAM HARÇLIĞI olarak dinî bayramlarda 250'er bin lira,

İZİN HARÇLIĞI olarak birinci yıl 200 bin, ikinci yıl 250 bin lira ödenecektir.

GİYİM YARDIMI 75 bin lira olarak ödenecektir.

KREŞ YARDIMI, kreşi olmayan işyerlerinde üyenin kreşten yararlanması gereken her çocuğu için ayda 125 bin lira ödenecektir.

Bu yardımlar dikkate alındığında, önceki toplu iş sözleşmesinde mevcut olan evlenme, doğum, ölüm, kıdem teşvik ikramiyesi, yemek, tahsil, çocuk parası, vasıta yardımı, askerlik yardımı gibi sosyal yardımlar yaklaşık % 400 oranında artırılmış bulunmaktadır.

İŞTEN ÇIKARILMIŞ İŞÇİLERİN DURUMU

Son yıllarda özellikle tekstil işkolunda meydana gelen işten çıkarmalar nedeniyle, Türkiye'de ilk defa toplu sözleşme imza tarihinde işyerinde bulunmamalarına rağmen bu durumdakiler için hüküm getirilmiş, kıdem tazminatlarının yeni ücretlere göre ödenmesi kabul edilmiştir.

ARTIŞLAR NE GETİRİYOR?

Toplu sözleşme kapsamındaki işyerlerinde çalışan TEKSİF üyelerinin ortalama 430 bin lira brüt aylık ücretleri 1.1.1991 tarihinden itibaren 1.430.000.— TL; 8 ay sonra da 1.9.1991 tarihinden itibaren 2.030.000.—TL olacaktır.

Buna her ay bordro ile ödenen 100 bin TL yakacak yardımı ilave edildiğinde birinci yıl aylık ücreti 1.530.000.— ikinci yıl aylık ücret 2.130.000 TL. olacaktır.

Daha yüksek alanların artışları da doğal olarak daha yüksek olacaktır.

TÜRK METAL MESS SÖZLEŞMESİNDE ANLAŞMA SAĞLANDI..

★ MESS'e bağlı işyerlerinde 30 gün süren grev sırasında işçiler; Bursa, Çerkezköy (Tekirdağ), Pendik (İstanbul), ve Gebze'de (Kocaeli) yürüyüşler yaptı.

MESS işveren sendikası üyesi işyerlerinde TÜRK METAL Sendikası'nın 26 Aralık'ta başlattığı grev, bir ayın sonunda işçi işveren ilişkilerinde anlaşma sağlanması üzerine sona erdi.

85 bin işçi adına sürdürülen toplu iş sözleşmesi, tarafların 25 ocak günü anlaşmasıyla grev kaldırıldı. Sözleşme uyarınca, çeşitli işyeri, gruplarındaki işçilerin ücretlerine yüzde 150'den yüzde 237'ye varan zam yapıldı.

TÜRK METAL Sendikası'ndan yapılan açıklamaya göre, 37 bin işçinin yer aldığı özel grup işyerlerinde işçilerin ücretlerine yüzde 260 ile yüzde 304 oranında zam yapıldı. Bu zam oranı, 16 bin işçiyi kapsayan 1. grup işyerleri için yüzde 255 - 237, 18 bin 600 işçiyi kapsayan 2. grup işyerlerinde yüzde 200 ilâ yüzde 211, küçük ve ekonomik gücü zayıf olan 5 bin işçi için yüzde 150, olarak açıklandı. Toplu iş sözleşmesi ile işçilerin sosyal yardımları da artırıldı.

TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı **Mustafa ÖZBEK**

MESS işyerlerinde imzalanan toplu iş sözleşmesi ile ilgili olarak şu bilgiyi verdi:

“— Ücretler, özel işyeri grubunda 2 milyon 17 bin liraya çıkıyor. 1. işyeri grubunda 1 milyon 821 bin liraya, 2. işyeri grubunda 1 milyon 681 bin liraya, 3. işyeri grubunda da 1 milyon 400 bin liraya çıkıyor. Özel ve 4. işyeri gruplarında yakacak yardımı aylık 200 bin lira olarak tespit edildi. Diğer işyeri gruplarında da 108 bin lira olarak tespit edildi.”

TÜRK METAL ÜYESİ İŞÇİLERİN YÜRÜYÜŞÜ...

MESS işverenleriyle anlaşamadıkları için, 26 Aralık 1990 tarihinden beri 85 bin işçisiyle grevde bulunan Türk-Metal Sendikası, 14 Ocak günü Bursa'da 6 kilometrelik bir uyarı yürüyüşü düzenledi.

Türk-Metal'in Karsan Otomotiv Sanayii ile Baykal Makine işyerlerinde de 600 işçiyle grev başlatması nedeniyle toplanan

15 bin civarındaki Türk-Metal işçisi, bu sembolik yürüyüş sonunda hiçbir tatsız olaya meydan vermeden dağıldılar.

Başlarında **Mustafa Özbek** olduğu halde Bursa'da yürüyen işçiler, bu süre içinde, temel işçi hakları konusunda sloganlar attılar.

Türk-İş Genel Mali Sekreteri **Enver Toçoğlu** ile Türk-İş Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet Bamyacı**, Yol-İş Sendikası Genel Başkanı **Bayram Meral**, Harb-İş Sendikası Genel Başkanı **Kenan Durukan** ve bağımsız Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanı **Celal Özdoğan** da, işçilerle birlikte yürüdüler.

METAL İŞÇİSİNE ULUSLARARASI DESTEK..

Yürüyüşe, Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu, (İMF) Genel Sekreteri **Marcello Malentacchi** da katıldı ve işçilere hitaben bir konuşma yaparak, ülkemizdeki

işçi hareketlerini destekledikleri belirtti.

ÖZBEK KONUŞUYOR..

Yürüyüşten önce işçilere hitaben konuşan Türk-Metal Sendikası Genel Başkanı **Mustafa Özbek**, yılda kazandıkları paranın 20 günlük gelirini bile işçisine çok gören MESS işverenlerini kınadı ve “**Haklarımız alınınca ya kadar mücadelelerimiz sürecektir. Yürüyüşün uzunluğunu kısasız olmaz. Bu yürüyüş hükümete ve MESS patronlarına bir uyarıdır. Burada ayrılalım.**” dedi.

Özbek’in bu isteği üzerine, yürüyüşçü işçiler eylemlerine son verdiler.

TÜRK METAL’İN ÖTEKİ İLELLERDEKİ YÜRÜYÜŞ VE TOPLANTILARI..

MESS işveren sendikası kapsamındaki işyerlerinde grevlerini sürdüren TÜRK METAL Sendikası sırasıyla Çerkezköy (Tekirdağ), Pendik (İstanbul) ve Gebze (Kocaeli) de toplantılar ve yürüyüşler yapıldı. 8 Ocak günü Çerkezköy’de, 10 Ocak’ta Pendik’te ve 12 Ocak’ta Gebze’de yapılan

toplantı ve yürüyüşlerde işçiler başlarında yöneticileri olduğu halde MESS’in tavrını ve tutumunu kınadılar.

TÜRK METAL Genel Başkanı **Mustafa ÖZBEK** Çerkezköy’de işçilere hitap ederek “**İnsanca yaşamak hakkı sadece yüzde 10’luk bir kesimin hakkı değildir. Biz de insanız, makina değiliz. MESS İşverenleri ucuz işçi çalıştırma alışkanlığından vazgeçmediği sürece bu sözleşme bitmez. Bu grevi ertelerlerse 71 il’den Ankara’ya yürürüz. Devlet tarafsızlığını korumalı**” dedi.

Pendik’te yapılan toplantıda da **ÖZBEK**, MESS grevinde devletin kaybının 3 trilyon liraya vardığını vurguladıktan sonra özetle şöyle dedi:

“— Bu grev asgari ücrete yakın çalışan binlerce metal işçisinin haksızlığa isyanıdır. İşverenlerin gözü kâr hırslı bürümüş, bu işverenler işçisine bir milyon lirayı çok görüyor.”

Gebze’deki toplantıda da konuşan TÜRK METAL Genel Başkanı **ÖZBEK**, hükümetin Körfez krizi nedeniyle grevleri erteleyebileceğine dikkati çekecek “**Bizi polis ve jandarmayla işbaşı yaptırırsalar da Körfez Krizini bahane etseler de üretim yapmayacağız.**” dedi.

TOÇOĞLU ve BAMYACI
MESS Grevinde grev gömleği giydiler.. (üstte)
Gebze’deki toplantıda
TÜRK-İŞ Genel Sekreteri **BALTA**’nın da bulunduğu masada küçük bir çocuğun giydiği gömlekte “Beni aç bırakan MESS” yazıyor (yanda)

SEKA işçisi
emeklerinin
karşılığını alma
mücadelesinde.

SEKA'DA 10 OCAK'TA BAŞLAYAN GREV, 60 GÜN SÜREYLE ERTELENDİ..

- Grevin başlaması sırasında grevci işçileri ziyaret eden TÜRK-İŞ Yöneticileri, SEKA İşçisinin yanında olduklarını belirttiler..

Bakanlar Kurulu tarafından tüm grevlerin 26 Ocak tarihinde itibaren "Milli Güvenlik" gerekçesiyle ertelenmesi üzerine, SEKA işyerlerinde 10 Ocak'tan itibaren başlayan grevi de kaldırdı. İşçiler anılan tarihten itibaren işbaşı yaptılar.

Selüloz-İş Sendikası Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları Genel Müdürlüğü'ne (SEKA) bağlı 9 işletmede çalışan 10 bin 700 işçi 10 Ocak'ta grevi başlatmıştı.

Bilindiği üzere Kamu işveren sendikası (Kamu-İş) ile Selüloz-İş arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine uygulayan grev nedeniye SEKA'nın İzmit, Dalaman, Balıkesir, Silifke, Afyon, Giresun, Kastamonu ve Çaycuma müesseselerinde üretim tamamen durmuştu. Selüloz-İş Genel Başkanı Fikri KARAKADILAR, SEKA'nın İzmit'teki fabrikasında grevi başlatırken yaptığı konuşmada, körfez krizi bahane edilerek olağanüstü hal durumu ilan edilmesi halinde üretim yapmayacaklarını söyledi.

TÜRK-İŞ'İN DESTEĞİ:

Türk-İş Genel Sekreteri Orhan Balta, Genel Mali Sekreter Enver Toçoğlu

ve Genel Teşkilatlandırma sekreteri Mehmet Bamyacı, grev mahallerini ziyaret ederek, seka işçisine destek verdiler ve bu anlamda konuşmalar yaptılar. SEKA'lı işçiler konuşmalar sırasında sık sık "Hükümet İstifa", "Vur Vur inlesin, Çankaya Dinlesin", "padişah istifa", "İşçiler Birleşsin", "Yaşasın İşçilerin birliği", "İşçiler el ele, genel greve" sloganları attılar.

Selüloz-İş Sendikası Genel Başkanı Fikri KARAKADILAR, SEKA'da her yıl bin 853 işçi açığı olduğunu, bu yüzden SEKA işçisinin bir yılda toplam 5 milyon 3 bin 100 saat fazla çalıştığını söyledi. Karakadılar, "1980 yılında SEKA'lı bir işçinin bir yıldaki kişi başına üretimi 27.5 ton iken 1989 yılına kadar devamlı artarak 45.6 tona yükselmiştir. Yani SEKA'lı işçinin verimliliği 9 yılda yüzde yüz artarken, işçi ücretleri 1980 yılındaki düzeyinin çok çok altına düşmüştür. 1980 yılında işçi ücretlerinin SEKA'daki hasılat içindeki payı yüzde 24'lerden yüzde 9'lara düşmüştür" dedi.

SEKA'nın İzmit müessesesindeki ana kapıda grevin başlatılmasından sonra sendika yöneticileri ile binlerce işçi SEKA Genel Müdürlüğü kapısına grev pankartını asmak için yürüyerek gittiler.

İşçiler E-5 karayolu kenarında toplu halde yürüyüşleri sırasında sürekli olarak alkışlı protesto gösterisinde bulundular. Sloganlar atıldılar. Bu arada polis de E-5 Karayolu'nda yaklaşık 1 kilometrelik uzaklık-taki genel müdürlük binasına kadar emniyet kordonu oluşturdu.

Zonguldak'ın Çaycuma ilçesinde SEKA fabrikasında çalışan 530 işçi grevi başlatıktan sonra yürüyüş yaptı. Fabrikadan ilçe merkezindeki sendika binasında doğru 6 kilometre yürüyen işçiler, yol boyunca Özal'ı eleştiren sloganlar attılar.

Selüloz-İş Sendikası, 1 Temmuz 1990 tarihinde geçerli olacak sözleşme için halen ortalama 2 bin 500 lira olan saat ücretlerinin 5 bin 500 liraya eşitlenmesini, daha sonra da 1 yıl için 7 bin 500 lira ilave edilmesini istiyor. Sendika 2.yıl ise ücretlere yüzde 80 oranında zam öneriyor.

İşveren sendikası Kamu-İş'e 1. yılın ilk altı ayı için yüzde 50 artı 100 bin lira, ikinci altı ayı için de yüzde 25 artı 100 bin lira ücret artışı öneriyor. Kamu-İş, ikinci yıl içinde ilk altı ay yüzde 25 artı enflasyon farkı, ikinci altı ay da yüzde 25 artış teklifi getiriyor.

BAŞBAKAN'A TELGRAF

SELÜLOZ-İŞ Sendikası, grev nedeniyle üretimi durmasından sonra, işverenin yasalara aykırı davrandığı üretilen mal ve malzemeyi fabrika dışına çıkardığını bir telgrafla Başbakan'a duyurdu. Telgraf'ta yasadışı bu davranışın işçilerin büyük tepkisini gördüğünü belirterek "SEKA işverenin yasaya uyması ve suç işlememesi konusunda uyarılması" istendi.

48 BİN MADEN İŞÇİSİ BİR AN ÖNCE SÖZLEŞMESİNE ÇÖZÜM İSTİYOR..

30 Kasım'dan beri grevde bulunan Maden İşçileri Zonguldak'tan Ankara'ya yürüyüşe geçtiler, Mengen'e kadar gelen büyük işçi topluluğunun bu yürüyüşü, güvenlik güçleri tarafından durduruldu.

MADEN İŞÇİLERİNİN YÜRÜYÜŞÜ MENGEN'DE DURDURULDU..

□ Dünyanın en ağır işkolu olan maden işçilerinin 30 kasım'da başladıkları grevi, işveren adına açıklama yapan yetkili ve yetkisiz kişilerin "Maden ocaklarını kapatırız" tehditleriyle değişik bir boyuta ulaştı.

□ Eşleriyle birlikte Ankara'ya yürüyüşe geçen Maden İşçileri, tüm olumsuz hava koşullarına rağmen Bolu'nun Mengen ilçesine kadar yürüdüler. Burada askeri güvenlik güçleri ile karşılaşan işçiler, geri dönmek zorunda kaldılar.

30 Kasım günü greve başlayan Zonguldak GENEL MADEN-İŞ üyesi işçiler, işveren adına açıklama yapan yetkili ve yetkisiz kişilerin "Maden Ocak-

larını Kapatırız" tehditleriyle dünyanın en ağır işkolunda çalışan insanları tahrik ederek yollara düşürdüler.

4 Ocak günü Zonguldak'tan

yola çıkan Maden İşçileri yanlarında eşleriyle birlikte Ankara yollarında yürümeye başladılar. Yaklaşık 100 bine yakın maden işçisi ve yakınları, önce

► Devrek ilçesine gelerek konakladılar. Bazı politikacı sanatçıların katılımıyla renklenmiş yürüyüş, kamuoyunun ilgisini çekti, gazetelerin manşetlerinden inmedi. Yürüyüşçüler, sürekli **"Hükümet istifa"**, **"Vur vur inlesin Çankaya dinlesin"**, **"madenleri kapatamazsınız"** sloganları atarak yollarına devam ettiler. Ancak mevsimin kış olması ve ağır hava koşulları, yürüyüşçüler hakkında kamuoyunu sağlıkları bakımından endişelendirdi. Toplu iş sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine Zonguldak havzasında ilk kez grev başlatarak işi durduran maden işçileri, sorunlarının kenarından geçmeyen işveren hükümet, bu konuda fırsat kollayanlarla birlikte adeta yürüyüş emri verdi.

MADEN İŞÇİLERİNE YARDIM..

TTK işyerlerinde 42 bin MTA işyerlerinde 6 bin olmak üzere 48 bin maden işçisinin sorunlarına çözüm amacıyla başlatılan **"Büyük Ankara Yürüyüşü"**nde işçiler, **Devrek**'ten sonra **Bolu**'ya bağlı **Mengen** ilçesine geldi. Grevdeki maden işçilerine ve yürüyüşçülere yardım edilmesi için **TÜRK-İŞ**, bünyesindeki kuruluşlara yardım çağrısı yaparken, yurt düzeyinde ve yurt dışında yurtdaşlar maden işçilerine kuruluşlar yürüyüşçülere başta gıda olmak üzere, battaniye, ve para olarak yardımda bulundular.

GÖZALTINA ALINAN 201 İŞÇİ DGM'DE SERBEST BIRAKILDI..

Mengen'den Eskiçağa kasabası'na kadar gelen yürüyüşçüler, burada E-5 karayoluna 20 km. kala askeri birlikler tarafından durduruldu.

Güvenlik komutanın emir

aldığını, bundan sonrası için bırakmayacağını belirtmesi üzerine ilgililerle görüşen **Şemsi DENİZER**, işçilere Mengen'e gitmeleri gerektiğini belirtti. Bu arada güvenlik güçleri 201 işçiye gözaltına aldı. **Bolu**'ya götürülen işçiler, daha sonra **Ankara**'da çıkartıldıkları Devlet Güvenlik Mahkemesinde serbest bırakıldılar.

BAŞOĞLU MENGEN'DE...

Maden işçilerinin yollara düşmesi üzerine **TÜRK-İŞ**, sorunların yerinde tesbitiyle ilgili olarak bir heyetin Mengen'e gitmesini kararlaştırdı. **TÜRK-İŞ** Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU** başkanlığında Merkezi **Ankara**'da bulunan Sendikaların başkanlarından oluşan bir heyet, 7 Ocak günü Mengen'e gittiler. Heyet, Tarım-İş Genel Başkanı **Sabri ÖZDEŞ**, Türkiye Maden-İş Genel Başkanı **H. Hüseyin KAYABAŞI**, Ağaç-İş Genel Başkanı **Güral ERÇAKIR**, Basın-İş Genel Başkanı **Ali Ekber GÜVENÇ** T. YOL-İş Genel Başkanı **Bayram MERAL**, Koop-İş Genel Başkanı **Ahmet BALAMAN**, ve Türk Harb-İş Genel Başkanı **Kenan DURUKAN**'dan oluşuyordu. İşçilerin gözaltına alınmasıyla ilgili olay yerinde inceleme de yapan heyet başkanı **BAŞOĞLU** toplu iş sözleşmesiyle ilgili koordinasyon çalışmasında da bulunulacağını Maden işçilerinin sorunlarının çözümü konusunda gerekli girişimlerde bulunulacağını ifade etti.

Mengen'e geri dönen işçilere Belediye binasından bir konuşma yapan **GENEL MADEN-İŞ** Genel Başkanı **DENİZER**, **"buradan Zonguldak'a geri dönülmesi gerektiğini, bundan sonra görüşmeler yoluyla greve çözüm aranacağını"** duyurdu. Bu konuşmadan sonra maden işçileri yürüyüşün 5. gününde Zonguldak'a geri döndü.

Genel Maden-İş üyesi 48

bin işçinin toplu iş sözleşmesinin artan hayat pahalılığı dikkate alınarak önerilen teklife yanaşmayan hükümet yetkileri, bu uyuşmazlığın nedeni olarak üzerlerine aldıkları sorumlulukları taşıyacaklardır. Zonguldak işçisini yollara düşürerek, bu işten açmazlar bekleyip çıkar umanlar yanıtladıklarını görecektir. İşçiler, her zaman sağduyunun yanında olmuşlar, ciddi güvenilir tavirlara inanmışlardır.

Bilindiği üzere Zonguldak'ta grevin başlamasıyla birlikte bir basın toplantısı düzenleyen **TÜRK-İŞ** Genel Başkanı **Şevket YILMAZ**, Cumhurbaşkanı **Turgut ÖZAL**'ın görevi olmadığı halde sendikalara çatarak, işçilere **"böyle giderse işyerlerini kapatırız"** şeklinde gözdağı verdiğini belirterek şöyle konuşmuştu:

"— Bu grevler bir hak mücadelesidir, ve bu onurlu mücadele sonuna kadar sürecektir. İşçinin doymadığı yerde tabii ki üretim duracaktır."

Kendi işçisi, ve memurunu doyurmaktan aciz bir hükümetin sendikalardan ve işçilerden şikayet etmeye hakkı olmadığına da işaret eden **YILMAZ** **"— Çankaya hükümeti ve işverenleri bir kere daha, hak ve hukukunu arayan insanların karşısında akıl ve mantık çizgisine davet ediyorum."** demişti.

Körfez krizini bahane eden Hükümet, başta Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) olmak üzere MTA, SEKA, Emniyet Tamerhaneleri, ÇİN-KUR ve öteki küçük işyerlerinde toplam 63 bin 690 işçinin sürdürdüğü grevleri erteledi. 26 ocak 1991 tarihinde alınan kararla, grevlerin ertelenmesine **"İşçilerin mağduriyetini"** gösteren hükümet yetkilisi, daha sonra **"Milli güvenlik"** nedeniyle bu kararı aldıklarını ilan etti.

TEKGIDA-İŞ "ŞUBE YÖNETİCİLERİ SEMİNERİ" ANKARA'DA YAPILDI..

YILMAZ : "İşçilerin büyüyen bu mücadelesi görmezlikten gelinemez"

BALTA : "Hukuk dışı yolların geçerli olmayacağına inanıyoruz.."

TEKGIDA-İŞ Sendikasının bölge şubeleri düzeyinde gerçekleştirdiği "şube yöneticileri semineri"nin dokuzuncusu ve sonuncusu Ankara'da yapıldı. TEKGIDA-İŞ Orta Anadolu Bölge Şubesi bünyesindeki şube yöneticilerinin eğitim seminerleri, 7-10 Ocak tarihleri arasında gerçekleştirildi.

TÜRK-İŞ Genel Merkezi toplantı salonundaki seminer toplantısına TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ**, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ve TEKGIDA-İŞ Genel Başkanı **Orhan BALTA**, TEKGIDA-İŞ, Genel Eğitim Sekreteri **Yalçın KARAYILAN** ve TEKGIDA-İŞ Orta Anadolu Başkanı **Zeynel YILMAZ** katıldılar.

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** seminere katılanlara hitaben yaptığı konuşmada, 3 Ocak'ta yapılan eyleme ilişkin görüşlerini açıkladı. **YILMAZ** işçilerin mücadelesinin ekmek davası olduğunu açılan davanın haksız olduğunu, demokrasi mücadelesinin devam edeceğini belirtti.

YILMAZ özetle şöyle dedi:

"... TÜRK-İŞ'in 19-20 Aralık tarihlerinde yaptığı genişletilmiş Başkanlar Kurulu ile Gölbaşı Sineması Salonu'nda birlikteliği ile 3 Ocak eylemi, başarı ile sonuçlanmıştır. İşçiler bir kez daha kararlılıklarını göstermişlerdir. Hükümet, işçilerden gelen bu uyarıları dikkate almak zorundadır. İşçilerin büyüyen bu mücadelesini görmezlikten gelinemez."

ORHAN BALTA'NIN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ve TEKGIDA-İŞ Genel Başkanı **Orhan BALTA**'da yaptığı konuşmada, 3 Ocak'ta gerçekleştirilen eylem konusuna işaret ederek, "İşçilerin 3 Ocak günü gerçekleştirdiği eylemin bir parçası olan 'birgün işe gelmeme' uygulanmasının başarısı demokrasi açısından büyüktür. İşçilerin işe gelmeme konusuyla ilgili açılan davanın Türk adaletinin tecelli edeceğini, hukuk dışı yolların geçerli olmayacağına inanıyoruz."

Ankara, Konya, Aksaray, Nevşehir, Kayseri ve Yozgat illeri şubelerinde görev yapan 26 sendikacı kursiyerin katıldığı eğitim çalışmalarında, "sendikacılık ve Demok-

rasi", "Sendikacılık İçin Temel Ekonomi Bilgileri", "Türkiye'de Sendikacılık ve Türkiye Uygulaması", "Bireysel Düzeyde İşçi Hakları", "Toplu Pazarlık Düzeni ve Türkiye'de Uygulaması" konuları Prof. Dr. Ali ÖZGÜVEN, Prof. Dr. Metin KUTAL ve Prof. Dr. Toker DERELİ tarafından işlendi.

Bilindiği üzere 1990 yılı içinde TEKGIDA-İŞ'in, Ege İstanbul, Trabzon, Samsun Rize, Adana ve Malatya Bölge Şubeleri düzeyinde şube yöneticilerine eğitim seminerleri verilmişti.

Dört gün süren seminer TEKGIDA-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Yalçın KARAYILAN**'ın seminer çalışmasını değerlendiren konuşmasının sonra sertifika töreni ile sona erdi.

TEKGIDA-İŞ Orta Anadolu Bölgesi Şubesi'nin seminerine katılan yönetici kursiyerler toplu halde görülüyor.

TÜVASAŞ'tan emekli olan 781 işçi için tören düzenlendi...

- **DEMİRYOL-İŞ** Adapazarı şubesi'nce düzenlenen törende konuşan **TOÇOĞLU** "İşçi emeklisinin insanca yaşayacak bir gelir düzeyine ulaştırılması yolunda çabalarımız sürmektedir" dedi.

DEMİRYOL-İŞ Sendikası Üyesi Türkiye Vagon Sanayi A.Ş. (TÜVASAŞ)'ta çalışan ve 1985-1990 yılları arası emekli olan 781 işçi emeklisi için 7 Ocak günü Sakarya'da bir tören düzenlendi.

ENVER TOÇOĞLU'NUN KONUŞMASI

Kalabalık bir davetli topluluğunun hazır bulunduğu tören, TÜVASAŞ Trasbot sahasında yapıldı. Emekli töreninde bir konuşma ya-

TOÇOĞLU, emekli olan bir işçiye yeni yaşamında başarılar diliyor.

pan **TÜRK-İŞ** Genel Mali Sekreteri ve **DEMİRYOL-İŞ** Genel Başkanı **Enver TOÇOĞLU**, pek çok işkolunda emekliye ayrılanların, işyerinden ve arkadaşlarından koparak, değişik bir ortamda kendi yaşam kavgasını sürdürdüğünü belirterek "Ancak,

demiryol ailesinden kopmak mümkün değildir" dedi.

TOÇOĞLU konuşmasında daha sonra özetle şunları söyledi:

"— Sendikamıza güç veren, gençlere sendikacı olma ve disiplin içinde hareket etme alışkanlığını kazandıran, işkolumuzda binlerce yeni eleman yetişmesinde tecrübelerinden yararlandığımız siz değerli büyüklerimizi en içten sevgilerle ve saygılarla selamlıyorum. **DEMİRYOL-İŞ** Genel Başkanı olarak bundan sonraki yaşamınızda sizi bekleyen sorunlar üzerinde durmayı da bir görev sayıyorum. Şunu hemen söyleyeyim ki, Türk insanı Avrupalıdan daha az saygıya müstahak görülmez. Türk insanını enerjisi sömürülüp, limon kabuğu gibi atamazsınız. Bunun içindir ki, işçi emeklilerinin insanca yaşayacak bir gelir düzeyine ulaştırılması yolunda çabalarımız sürmektedir. 3 Ocak eyleminin gerekçelerinden birisi de budur."

Törene katılan Sakarya Valisi **Nurettin TURAN**, Ulaştırma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı **Muammer İŞİKOĞLU**, TCDD Genel Müdür Yardımcısı **İsmail GÜLTEKİN**, TÜVASAŞ Genel Müdürü **Dr. Metin YEREBAKAN** birer konuşma yaparak emekli olanlara hizmetlerinden dolayı teşekkür ettiler. Tören, emekli olan işçilere **DEMİRYOL-İŞ** ve **TÜVASAŞ** tarafından hediyeler verildi.

Adapazarı Demiryol-İş Tük. Koop. ilk şubesini Serdivan'da açtı..

DEMİRYOL-İŞ ADAPAZARI KOOP. ŞUBE AÇTI..

Adapazarı **DEMİRYOL-İŞ** Tüketim Kooperatifi ilk şubesini, **DEMİRYOL-İŞ** Şubesi tarafından yapımı gerçekleştirilen 192 konutun bulunduğu Serdivan'da 7 Ocak günü açtı.

1983 yılında 2934 demiryolu işçisi tarafından kurulan Adapazarı İşçileri Tüketim Kooperatifi, üyelere gelen talep üzerine, ilk şubesini, demiryolu işçileri sendikasının öncülüğünde gerçekleştirilen kooperatif konutlarının bulunduğu Serdivan'da hizmete açtı. 1989 yılında tamamlanan kooperatif konutlarında oturanlara tüketim kooperatifi olarak hizmet verilmesi üyeler arasında sevinçle karşılandı.

Düzenlenen törene **TÜRK-İŞ** Genel Mali Sekreteri ve **DEMİRYOL-İŞ** Genel Başkanı **Enver TOÇOĞLU**, **TÜVASAŞ** Genel Müdürü **Metin YEREBAKAN**, Serdivan Belediye Başkanı **Sinan PEHLİVAN**, **DEMİRYOL-İŞ** yetkilileri, ve kalabalık bir davetli topluluğu katıldı. Piyasanın altında hizmet veren, üyelerin gıda, et, züccaciye, ev aletleri, ve reyonlarıyla diğer ihtiyaçlarını karşılayan kooperatif, halkla açık olarak çalışmakta ayrıca üyelerine eve teslim kömür satışları da yapıyor.

Yargıtay Kararları :

İŞYERİNİN DEVİRİ İŞ KOŞULLARINDA ESASLI DEĞİŞİKLİK SAYILMADIĞINDAN İŞÇİNİN İŞ AKTİNİ AKTİNİ HAKLI FESİH NEDENİ OLUŞTURMAZ VE KIDEM TAZMİNATI ÖDENMESİNİ GEREKTİRMİZ

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU

E. 1989/9-610
K. 1990/5
T. 17.1.1990

DAVA : Taraflar arasındaki "kıdem tazminatı" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; İzmir 2. İş Mahkemesi'nce davanın kabulüne dair verilen 21.4.1989 gün ve 1988/918-89/251 sayılı kararın incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 13.6.1989 gün ve 4392-5501 sayılı ilâmı "...İşyerinin devir veya intikali yahut herhangi bir surette bir işverenden başka bir işverene geçmesi kural olarak 1475 sayılı İş Kanunu'nun 16. maddesinin II. bendinin (a) fıkrasındaki iş şartlarının esaslı bir tarzda değişmesi, başkalaşması halini teşkil etmez. Olayda davacının çalışmış olduğu işyeri bir yabancı şirket tarafından işletilmekte iken ihale suretiyle di-

ÖZET : İşyerinin devir ya da intikali iş koşullarında esaslı değişiklik sayılmaz. Bu nedenle de işçinin iş aktini fesih nedeni olamaz. Haklı fesih söz konusu olmadığına göre, işverenin işçiye tazminatı ödencesi ödeme yükümlülüğü de yoktur.

ğer bir yabancı şirkete el değiştirmiş-tir. Burada az önce açıklanan kuralın uygulanmasına engel bir durum söz konusu değildir. Böylece davacı için hizmet akdinin fesih hakkı doğmamış olduğundan kıdem tazminatı isteğinin reddi gerekir. Dairemizin içtihadı bu yönde oluşmuştur..." gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmeyle yeniden yapılan yargılama sonunda; mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulu'nca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

KARAR : Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki tutanak ve kanıtlara, bozma kararında açıklanan gerekçeleri nedenlere toplu iş sözleşmesindeki hükümlere göre Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı BOZULMASINA oybirliğiyle karar verildi.

İŞÇİNİN İSTEĞİNİN İŞVERENİN SUNDUĞU BELGELER DİKKATE ALINIP KONU İNCELENMEDEN KARARA BAĞLANMASI BOZMAYI GEREKTİRİR

YARGITAY 9. Hukuk Dairesi

E. 1990/1707
K. 1990/5335
T. 30.4.1990

DAVA : Davacı, kıdem tazminatı, yıllık ücretli izin parası ile ikramiye alacağının ödenmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

ÖZET : İkramiye ve yıllık ücretli izin alacağının ödenmesi istemli davada, işverenin sunduğu bordro ve izin istemli dilekçeler dikkate alınıp konu incelenmeden kararın oluşturulması, hatalıdır ve bozmayı gerektirir

KARAR : 1 — Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerekçeleri sebeplere göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2 — Davacı ikramiye ve yıllık ücretli izin talebinde de bulunmuştur. Davalı, bilirkişi raporuna karşı yaptığı itirazında davacının ikramiyelerini aldığını ve yıllık izninde kullandığını bildirerek bordrolarla

izin isteğini gösteren dilekçe ibraz etmiştir. Mahkemece, bu itirazlar ve ibraz edilen belgeler üzerinde durulmadan ve herhangi bir inceleme yapılmadan bu iki kalem isteği de hüküm altına almış olması hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, 30.4.1990 gününde oybirliğiyle karar verildi.

İŞVERENİN BİR FABRİKASINDAN BİR DİĞERİNE AKTARDIĞI İŞÇİ İŞ KOŞULLARINDA ESASLI DEĞİŞİKLİK NEDENİYLE KIDEM TAZMİNATINA HAK KAZANARAK İŞ AKTİNİ BOZABİLİR

YARGITAY

9. Hukuk Dairesi

E. 1990/7006

K. 1990/7675

T. 21.6.1990

DAVA : Davacı, ihbar ve kıdem tazminatı ile ikramiye alacağıının ödenilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

ÖZET : İşyerinin bir fabrikasından bir diğerine naklettiği işçi, iş aktini, iş koşullarında esaslı değişiklik yapıldığı, gerekçesiyle haklı olarak bozabilir. Bu durumda, işçiye, kıdem tazminatı ödenir bildirim öneli ödenmez.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmekte dosya incelendi gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : 1 — Dosyadaki yazılarla toplanan delillere ve kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2 — Davacı, işverenin bir fabrika işyerinden diğer bir fabrikadaki işyerine verilmiştir. Fakat davacı, iş şartlarının esaslı bir tarzda değiştirilmiş olması nedeniyle yeni işyerine gitmemiş, eski işyerine gelerek beklemiştir. İşveren ise disiplin kurulu kararı uyarınca davacının iş aktini devamsızlıktan feshetmiştir. Davacı feshin haksızlığını ileri sürerek kıdem tazminatı ve diğer işçilik hakları, yanında ihbar tazminatı da istemiştir. Mahkemece feshin haklı görülmemeyerek ihbar tazminatında karar verilmiştir. Ancak, ceryan şekline ve belirtilen duruma göre olayda davacının feshi söz konusudur. Zira davacı yeni işine devam etmemek suretiyle iş akdini zımnen feshetmiş olmaktadır. Bu durum karşısında ayrıca işverenin feshi hukuki bir gerçek olarak ortaya çıkmaktadır. Buna göre davacı fesihte haklıdır. İşçinin haklı nedenle feshinde ise, İş Kanunu'nun 16/II. bendin ilgili fıkrasına göre bildirimsiz feshin söz konusu olacağından ihbar tazminatı isteyemez. O halde ihbar tazminatı isteğinin reddi gerekir.

SONUÇ : Temmuz olunan kararın yukarıda gösterilen sebepten BOZULMASINA, 21.6.1990 gününde oybirliğiyle karar verildi.

İŞÇİNİN MUHATABI TÜZEL KİŞİLİĞE SAHİP MÜESSESE MÜDÜRÜ İKEN, DAVANIN GENEL MÜDÜRLÜK ALEYHİNE AÇILMASI KABUL EDİLEMEZ.

YARGITAY

9. Hukuk Dairesi

E. 1990/19

K. 1990/3087

T. 16.3.1990

DAVA : Davacı, kıdem tazminatının ödenilmesine karar verilmesini istemiştir. Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır. Hüküm, süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla; dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Davacının, (D) Pamuklu Sanayi Müessesesi işyerinde çalıştığı anlaşılmaktadır. Davada, genel müdürlük avukatı husumet itirazında bulunmuştur. Gerçekten adı geçen Müessese Müdürlüğü tüzel kişiliğe sahip olduğuna göre davanın bu Müessese Müdürlüğü'ne yöneltilmesi gerekirken... Genel Müdürlü-

ÖZET : İşçi, tüzel kişiliği bulunan müessese müdürlüğüyle düştüğü ihtilaf için genel müdürlüğe dava açamaz. Hasımın genel müdürlük olarak gösterildiği davanın husumetten reddi gerekir.

ğü'nün hasım gösterilmesi doğru değildir. Bu durumda Genel Müdürlük hakkında açılan davanın husumetten reddi gerekir. Yargıtay uygulamaları bu yöndedir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenle BOZULMASINA, 16.3.1990 gününde oybirliğiyle karar verildi.

OCAK'91 İSTATİSTİĞİ YAYINLANDI..

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 2821 yasali yasa gereği her altı ayda bir yayınlanan işçi sayılarını gösteren liste 17 Ocak 1991 tarihi Resmi Gazete'nin 20758 sayılı nüshasında yayınlandı.

Buna göre; **TÜRK-İŞ**'e bağlı 32 sendikanın yüzde 10 barajını aştıkları, üye sayılarını artırdıkları, belirlendi. Temmuz 1990 istatistiğinde 1 milyon 567 bin 583 olan **TÜRK-İŞ**'in üye sayısı, Ocak 1991 istatistiğinde 62 bin 604 artarak, 1 milyon 630 bin 116 olarak açıklandı.

İşçi bildirimlerini esas alan işçi sayılarını gösteren istatistik listelerinde en çok üyesi olan sendika **TEKSİF** 217 bin 584'le birinci sırada yer alırken, ikinci sırada 173 bin 626'yla **T. YOL-İŞ**, üçüncü sırada 163 bin 892'yle **TEK GIDA-İŞ**, dördüncü sırada 160 bin 201'le **BELEDİYE-İŞ**, beşinci sırada ise 159 bin 246'yla **TÜRK METAL** yer aldılar.

Aşağıda Çalışma ve Sosyal Güvenliği tarafından açıklanan Ocak ayı işçi sayılarını gösterir listede 32 sendikamızla ilgili **TÜRK-İŞ Teşkilatlanma Sekreterliği** tarafından yapılan bir çalışmayı tablo olarak sunuyoruz.

TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALARIN ÜYE SAYILARI

SENDİKALAR	TEMMUZ/1990	OCAK/1991	TEMUZ-OCAK FARKI	YÜZDESİ
TARIM-İŞ	34.244	35.804	(+) 1.560	—
TÜRKİYE MADEN-İŞ	59.554	61.113	(+) 1.559	42.12
GENEL MADEN-İŞ	47.357	48.081	(+) 724	33.13
PETROL-İŞ	69.758	72.959	(+) 3.201	46.60
TEKGIDA-İŞ	157.811	163.892	(+) 6.081	69.23
ŞEKER-İŞ	35.618	37.548	(+) 1.930	85.61
TEKSİF	207.414	217.584	(+) 10.170	57.54
DERİ-İŞ	12.016	12.414	(+) 398	23.79
AĞAÇ-İŞ	12.133	12.522	(+) 389	21.27
SELÜLOZ-İŞ	14.213	15.191	(+) 978	57.60
BASIN-İŞ	4.393	4.525	(+) 132	16.64
BASİSEN	32.407	32.953	(+) 546	42.93
BASS	9.558	10.207	(+) 649	13.30
TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ	49.645	51.066	(+) 1.421	40.14
KRİSTAL-İŞ	14.953	15.351	(+) 398	12.07
TÜRK METAL	150.152	159.246	(+) 9.094	35.63
DOKGEMİ-İŞ	6.806	7.184	(+) 378	60.92
TÜRKİYE YOL-İŞ	165.094	173.626	(+) 8.534	29.19
TES-İŞ	107.966	111.483	(+) 3.517	76.86
TEZKOOP-İŞ	32.671	34.574	(+) 1.903	10.41
KOOP-İŞ	33.492	34.416	(+) 924	10.36
TÜMTİS	5.488	5.479	(-) 9	10.05
DEMİRYOL-İŞ	30.989	31.603	(+) 614	72.57
TÜRKİYE DENİZCİLER	12.085	12.608	(+) 523	41.78
HAVA-İŞ	10.414	11.778	(+) 1.364	74.94
LİKAT-İŞ	6.929	7.208	(+) 279	55.34
HABER-İŞ	19.593	19.774	(+) 181	94.65
SAĞLIK-İŞ	14.353	14.660	(+) 307	50.06
TOLEYİS	18.164	19.805	(+) 1.641	14.10
TÜRK HARB-İŞ	36.380	37.258	(+) 878	94.13
TGS	3.874	4.184	(+) 310	52.02
BELEDİYE-İŞ	151.977	160.201	(+) 8.224	79.90
TOPLAM	1.567.503	1.630.116	(+) 62.613	
			(-) 9	

PANEL

Panelde
konuşmacılar
24 Ocak
kararlarını
tartışarak
görüşlerini
açıkladılar..

“24 OCAK KARARLARI” TARTIŞILDI

- TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **BAŞOĞLU**; Ekonomik kararların, uygulayan siyasal iktidarın sosyal devlet anlayışına göre sevimli ya da sevimsiz olacağını söyledi.

Türkiye Belediye-İş Sendikası tarafından düzenlenen “24 OCAK KARARLARININ 11. YILINDA EKONOMİK VE SOSYAL BOYUTLARI” konulu panel Ankara’da yapıldı.

Türk-İş salonunda yapılan toplantıya SHP Genel Başkanı **Erdal İnönü**, DYP Genel Başkan Yardımcısı **Tansu Çiller**, Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa Başoğlu** açılış konuşmalarını yapmak üzere katıldılar.

Türkiye Belediye-İş Sendikası Genel Başkanı **Fuat Alan**’ın, bu panelin düzenlenme amacını açıklamasından sonra kürsüye gelen **Başoğlu**, Genel Başkan **Şevket Yılmaz**’ın rahatsızlığı nedeniyle kendisinin açış konuşmasını yapmakla görevlendirildiği söyledi.

BAŞOĞLU’NUN KONUŞMASI

Türk-İş’in 24 Ocak kararlarına ilişkin görüşlerinin ötedenberi raporlarında, ekonomik değerlendirmelerinde yer aldığına işaret eden **Başoğlu** şöyle devam etti:

“24 Ocak 1980 kararlarını alan hükümet ile ondan sonra işbaşına gelen hükümetlerin uygulamaları, bu kararların amacını ve yönünü

değiştirmiştir. Özellikle ANAP Hükümetlerinin elinde bu kararlar toplumun büyük kesimini oluşturan işçi, memur, emekli ve benzeri dar ve sabit gelirli olanların giderek fakirleşmesi aracı haline sokulmuştur.

“Bilindiği gibi ekonomik politikalarla ilişkin kararlar, o kararları uygulamada birinci derecede yetki ve söz sahibi olan siyasal iktidarlara ‘Sosyal Devlet’ anlayışına göre sevimli ya da sevimsiz olur”

Başoğlu, ANAP Hükümetinin sürekli olarak sosyal devlet ve sosyal adalet ilkelerini gözardı ettiğine de işaret ederek, “Bu yüzden toplumun büyük kesimi ağır bir bunalımın içine itilmiştir” dedi.

Ekonomik politikalar yüzünden istihdam güvencesinin kalmadığını, maliyet içinde işçilik payının düştüğünü, vergi adaletinin sağlanmadığını, eğitim ve sağlık alanında beklenenin yapılmadığını söyleyen **Başoğlu**, halkın memnuniyetsizliğinden doğan tepkilerin, Körfez krizi ile gözardı edilmeye çalışıldığını belirtti.

Başoğlu, Türk-İş’in ve Türk hakkının savaşa karşı olduğunu da sözle-

rine ekledi. Daha sonra söz alan SHP Genel Başkanı **Erdal İnönü** ile DYP Genel Başkan Yardımcısı **Tansu Çiller**, 24 Ocak kararlarının toplumu ekonomik ve sosyal yönden olumsuz etkilediğini söylediler.

Daha sonra panel çalışmaları yapıldı.

Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa Başoğlu**, panelde de Türk-İş’in görüşlerini açıklayan bir konuşma yaptı.

SHP Genel Başkanı **İNÖNÜ** (üstte) ve DYP Genel Bşk. Yard. **ÇİLLER** (altta) uygulamaları eleştirdiler.

İŞÇİ EMEKLİ AYLIKLARINDAKİ DÜZENLEMELER ve SONUÇLARI..

★ Kısa sürede her iki gösterge tablosu da, işçi emeklilerinin aylık ve gelirleri yönünden fonksiyonlarını kaybedecek ve bu kişilerin sorunlarına cevap veremeyeceği gibi, sorunların çoğalmasının nedeni olacaktır. Onun için yeni metodları arama çalışmalarının şimdiden başlatılması gerekli görülmektedir.

H. Avni YAZICI

TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik
Uzmanı

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu gereğince alınacak prim ve verilecek ödenekler ile, bağlanacak gelir ve aylıkların hesaplanmasında uygulanan gösterge tablosu, 3 yıllık bir aradan sonra yeniden düzenlenmiş bulunmaktadır.

Tabanda 700'den başlayan ve 5 aralıklarla 1400'de son bulan tablo, bu değişiklikle, tabanda 1000'den başlayarak 4 aralıklarla tavanda 1560'a çıkarılmış bulunmaktadır. TÜRK-İŞ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yazmış olduğu 23.2.1990 tarih, 90-478-2/4 sayılı yazısı ile, geçici gösterge tablosundan borçlanma yapan süper emeklilerin kazanılmış haklarının korunmasını, ancak bu düzenleme yapılırken gösterge tablosundan (700-1400) aylık almakta olan diğer emeklilerin göstergeleri yükseltilmek suretiyle bu kişilerin aylıklarında da artış sağlanması suretiyle hem durumlarının iyileştirilmesini ve hem de üst göstergeden aylık alanlarla

aralarındaki farkın kapatılmasını teklif etmiştir.

DÜZENLEMENİN GETİRDİKLERİ

Göstergelerin tabanda 700'den 1000'e, tavanda 1400'den 1560'a çıkarılması sonucu işçi emekli aylıkları 1.1.1991 tarihi itibarıyla, sosyal yardım zammı ve katsayıdaki artışla birlikte;

(Yüzde yetmiş aylık bağlama oranına göre)

ASGARİ (1000 Gösterge)			ORTALAMA (1280 gösterge)			AZAMİ (1560 gösterge)		
Aylık SYZ.	Toplam		Aylık S.Y.Z.	Toplam		Aylık S.Y.Z.	Toplam	
246.400	290.000	536.400	315.392	290.000	605.392	384.384	290.000	674.384

TL. olmuştur.

Ancak gözden kaçmaması gereken bir husus,

■ yetkili makamların TV'de yer alan beyanatlarında, azami işçi emekli maaşını 4050 gösterge ve yüzde altmış aylık bağlama oranına tekabül eden bir milyon 145 bin 360 lira olarak açıklamış olmalarıdır. Gösterge tablosunun tavan göstergesinden aylık almakta olanların bu artışlarla yüzde yetmiş aylık bağlama oranına göre elde edebilecekleri azami aylık, yukarıda açıklandığı gibi 674 bin 384 liradır.

Kurum istatistiklerine göre 1989 yılı sonu itibariyle gösterge tablosundan aylık ve gelir alanların sayısı 1.337.426 kişidir. Bu kişilerden 61 bin 690 adedi, 1400 (1560) göstergeden aylık almaktadırlar.

Yine 1989 yılı sonu itibariyle üst gösterge tablosundan aylık ve gelir alanlar ise 140 bin 750 kişidir. Bu kişilere geçici gösterge tablosundan borçlanma yapmak suretiyle üst göstergenin muhtelif derece ve kademelerinden aylık almakta olanlar da dahil bulunmaktadır. Bu tablo 1990 yılı sonu itibariyle 250 bini bulsa dahi, herkes 4050 göstergeden aylık ve gelire hak kazanamayacağından, yani en iyimser hesaplarla 50 bin kişiyi bulmayan bir kitlenin alacağı emekli aylığı ve gelirini genel manada ifade etmenin, bir oyalamanın ötesinde, iş bilme ve iş bitirme meziyet ve hareketlerinden ileri gelen bir özellik olarak kabul etmek iyimserliğini kabul edemeyeceğimizi ifade etmek istiyoruz.

Yine yetkili makamların **"..benden bu kadar.."** dediği gösterge artışlarının, emeklilerimiz ile dul ve yetim aylığı alan haksahiplerine getirdiği fark gelir;

(Yüzde yetmiş aylık bağlama oranına göre)		
Asgari (700-1000 gösterge)	Ortalama (1050-1280 gösterge)	Azami (1400-1560)
73.920	56.672	39.424

Liradır.

Bu artışlar, katsayı ve sosyal yardım zammından ileri gelen artışlarla birlikte tablo I'deki seviyeye yükselmiş bulunmaktadır.

1.1.1991 tarihi itibariyle katsayı, sosyal yardım zammı ve gösterge tablosundaki artışlarla kurumdan aylık ve gelir almakta olanların aylık ve gelirlerindeki artış oranı da;

Asgari (1000 gösterge)	Ortalama (1280 gösterge)	Azami (1560 gösterge)	Üste göstergeden (4050 gösterge)
Yüzde 40.49	31.69	25.21	11.42'dir.

GEÇİM ŞARTLARI ve EMEKLİLERİN DURUMLARI..

TÜRK-İŞ tesbitlerine göre Aralık/1990 ayında An-

kara'da yaşanan 4 kişilik bir ailenin dengeli beslenmesini sağlayacak harcama tutarı 620 bin 70 liradır. Yine Aralık/1989 - Aralık/1990 dönemindeki genel artış tutarı da, yüzde yetmişüçtür. Tabiidir ki aylık ve gelirlerdeki bu artışlar ileriye dönük ve yılın ilk altı ayını kapsamakta ise de, gelişmeler derinliğine incelendiğinde ve enflasyonun yıllık etkisi dikkate alındığında, işçi emekli gelirlerinin hergeçen gün daha erozyona uğradığı ve bu kişilerin yine doğuştaki kaderleriyle başbaşa bırakıldıkları kendiliğinden anlaşılmış olacaktır.

Ayrıca, kamuoyundaki tanımıyla süper emekli kişilerin dramının da, son düzenleme ile devam edeceği anlaşılmaktadır. TBMM Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda oybirliği ile kabul edilen ve bu kişilere 1.1.1991 tarihi itibariyle hakettikleri aylıklarından ayrı olarak tasarının kanunlaşma tarihine göre, 4 milyon 200 bin TL. ödeyenlere aylık 330.000.-TL, 5 milyon 40 bin lira ödeyenlere aylık 400.000.-Lira tazminat ödemesi ve bu tazminatların katsayıdaki artışlara paralel olarak artırılması hakkındaki kararı, adil ve hakkaniyet ölçülerine uygun kabul etmek mümkün değildir.

Bu karar, tasarının hükümet görüşleri doğrultusunda yeniden düzenlenişini ifade etmektedir. Anayasa Mahkemesinin yürürlükteki yasaya dayanarak ödemelerini yapan bu kişilerin zararlarını telafi edecek ve "devlete güven" ilkesini yerine getirecek bir düzenleme gerektiği hususundaki görüş ve tavsiyesine uygun bir düzenleme olarak görülmemektedir. Bahiskonusu zararların telafisi, kamu düzeni ve kamu yararı gereği olarak görülmekte ve düşünülmektedir. Sosyal devlete yakışan da, bu gerekleri yerine getirmek değil midir?

Ama nedense her haklı ve zor düzenlemede olduğu gibi bu hususta da, kısa ve kolay yol tercih edilmiş bulunmaktadır. Üst gösterge tablosunun çıkarılması, esasta daha çok prim toplayabilme gayesine matuf bulunmaktadır. Bu gayeyi tahakkuk ettiren yetkililer nedense toplanan primlerin bölüşümünde emeklilere hasis davranmaktadırlar. İşveren muamelelerinde yaptıkları değişikliklerle bu kişilere sağladıkları kolaylıkları, bu tasarrufla telafi etmeyi tercih etmekte ve emekliler yönünden haksız ve ısrarlı bir hassasiyet içine girmiş bulunmaktadır. Ancak TBMM üyelerinin, bu yönde gerekli duyarlılığı göstererek emekli uygulamalarında çifte standartla müsaade etmeyecekleri hususundaki inancımızı hala muhafaza etmekte ve beklemekteyiz.

Bu düzenlemede dikkat edilmesi gereken bir diğer husus, yasanın yürürlük tarihidir. Çünkü bu insanlar çeşitli tatlı sözler ve vaatlerle oyalanmışlar, maddi kayıplarını unutmuşlardır. Her zaman ve her

TÜRK-İŞ
Yönetim
Kurulu
üyeleri ile
Kamu
İşveren
Sendikalarının
Genel
Sekreterleri
görülüyor.

TÜRK-İŞ'İN ARABULUCU OLMASINI İSTEDİLER..

Kamu İşveren Sendikalarının Genel Sekreterleri TÜRK-İŞ'i ziyaret ederek, Genel Başkan **Şevket Yılmaz**'ın rahatsızlık geçirmesi nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulundular.

Kamu-İş Genel Sekreteri **Naci Önsal**, KAMU-SEN Genel Sekreteri **Metin Yılmaz** ve

TÜHİS Genel Sekreteri **Rahmi Cıbroğlu**'ndan oluşan heyet, kamu kesiminde sürdürülen toplu iş sözleşmeleri, uyuşmazlıklar ve grev kararları karşısında TÜRK-İŞ'in müzakerelerde aracı olmasını istediler.

şartta devlete güvenini ve inancını yitirmiyen bu kişiler için yeni bir maddi zarar bu suretle önlenmeli ve kayıpları telafi edilmelidir.

GÖSTERGE TABLOLARI

Son değişiklikle gösterge tablosunun tavan göstergesi ile, üst gösterge tablosunun taban göstergesi arasında bir yakınlaşma ve sıkışma olduğu görülmektedir. Enflasyon acımasız bir şekilde devam ettiği takdirde, gösterge tablosundan aylık ve gelir almakta olanların ekonomik durumlarının ileride daha da kötüleşeceği kuşkusuzdur. Yine aynı şartların devamı, üst göstergeden gelir ve aylık almakta olan kişilerin de zaman içinde aynı sorunlarla karşılaşacaklarının ilk haberleri olarak kabul edilmelidir. Yani kısa sürede her iki gösterge tablosu da aylık ve gelirler yönünden fonksiyonlarını kaybedecek ve bu kişilerin sorunlarına bir cevap veremeyeceği gibi, sorunların çoğalmasının nedeni olacaktır. Onun için yeni metodları arama çalışmalarının şimdiden başlatılması gerekli görülmektedir.

SONUÇ :

1) İşçi emeklileri ile memur emeklileri arasındaki

farklarla beraber, işçi emekli aylıklarının kendi içinde günün gelişen şartlarına göre düzenlenmesi ve aradaki farklı uygulamaların kaldırılması hususunda ki çalışmalara zaman geçirilmeden başlanılmalıdır.

2) Yine enflasyonist baskının arttığı dönemlerde zorunlu olan **"repartisyon-dağıtım sistemine"** biran evvel dönülmelidir. Bugün ülkemizde geçerli **"Kapitalizasyon-birikim sistemi"**ni batı ülkeleri terk edeli çok zaman geçmiştir. Yeni sisteme göre bugün çalışanların ödedikleri primler ile kendilerinden önce çalışanların emekli aylıklarının karşılanması gerekmektedir.

3) Kurumun mali yapısını güçlü kılacak ve fonksiyonlarını zamanında ve eksiksiz bir şekilde yerine getirebilecek önlemler yine zaman geçirilmeden alınmalıdır. Çünkü bu yönde, vakıf uygulamaları ve yaş kısıtlamaları dışında önemli etkinlikler vardır. Yeter ki istensin ve aransın!

Yoksa, işçiler ve işçi emeklileri yanlış ve taraflı politik tercihlerin faturasını daha ne kadar çekecek ve bu yüke ne kadar tahammül edeceklerdir?

Yetkililere sormak ve bilmek istiyoruz.

1991 Yılı başında Sorunlar..

On yıllık kötü bir birikim, zengini daha zengin yoksulu daha yoksul yapan gelişmeler, işçi hareketini hat-ta toplumun diğer kesimlerini beklenen patlama noktasına getirmeye başladı. Re-el ücret kayıpları, artan hayat pahalılığı geçinme güçlüğü içinde kıvranan insan-larımızı ortak bir dayanışma içine itme-ye, demokratik haklarını ortaklaşa kul-lanmaya kadar getirdi ve bunun sonucu olarakta grevler yaygınlaşmaya toplum-sal uyumsuzluklar artmaya başladı. Türk İşçi hareketinin tarihinde ilk defa işçiler bir gün işe gitmemeyi kararlaştırdılar ve bunun için tarih belirleyerek bunu açık-ça ilan ettiler. Üç Ocak günü Türk İşçi-leri işe gitmeyerek maddi kayıpları pahasına örnek bir dayanışma sergiledi-ler ve demokratik bir protesto eylemini gerçekleştirdiler.

Zonguldakta İşçisiyle esnafı ile bir kent, 30 Kasım'dan itibaren uyguladığı grev, hükümetin grev erteleme kararına kadar sürdü. İşçilerin sorunları böylesi-ne geniş kapsamlı bir biçimde Millet Mec-lisinde ele alınmamıştı. İktidar ve muhalefet arasında sert tartışmaların odak noktasını Türk İşçilerinin sorunla-rı teşkil etmeye başladı. Millet Meclisin-de Türk İşçisine geniş haklar getiren Sendikalar Kanunu ile Toplu iş sözleşme-si Grev ve Lokavt Kanunlarının kabul edildiği 1963'lü yıllar'da yaşamış, hatta o günlerde bayram sevinçli idrak etmiş bir sendikacı olarak o günlerle bu günleri mukayese ediyor ve günümüzdeki sorun-ların daha bir açmazda olduğunu üzüle-rek görüyorum.

Bütün bu olumsuz gelişmelerin teme-linde yatan sebepleri aramak ve kısaca işaret etmek gerekirse, ara rejimlerin ve askeri müdahalelerin demokratik haklar-da yaptığı kısıntıları ciddi bir değerlen-dirmeye tabi tutmak, sanırım sorunları çözmede en büyük etken olacaktır. Top-lu iş sözleşmeleri eninde sonunda şöyle ya da böyle bitebilir, geçici olarak çok iyi haklarda alınabilir, ama asıl çözüm bek-leyen ve sorunların temel kaynağını oluş-turan ANAYASA ve yasalardaki hakları kısıtlayıcı hususlardır.

Türkiyede demokrasi gelişecek ve kalıcı hale gelecektse, bir tepki anayasa-sı olan Anayasamızın değiştirilmesi kaçınılmazdır. Anayasada yapılacak değişik-liklerde iktidar ve muhalefetin ittifak edebileceği hükümler arasında işçiler ve sendikalarla ilgili hükümler bize göre ön planda yer tutar. 1991 yılına girerken önümüzde yığılan sorunlarımızı akıl-cı ve basiretle çözme yollarını arama şı-arından asla vazgeçmemeliyiz. Demokra-siyi geliştirmek ve güçlü hale getirmek, biraz da serinkanlılığı elden bırakmama-ya bağlıdır. 1991 güç fakat onurlu bir yıl olacaktır. Türk İşçileri ve onların çilekeş temsilcileri sendikacılarımız için.

Güçlükleri yufka yürekle değil ama akılcı cesur mücadele metodları ile yene-biliriz. Türk Sendikacılığı en büyük sına-vını vermektedir ve bu sınavı başarı ile atlatacağını bilmektedir. Bu duygu ve düşüncelerle 1991 yılında sorunlarının birlik içinde çözüleceğine alan inancımız belirtiriz.

AVRUPA'DAKİ İŞÇİLERİMİZE EĞİTİM PROGRAMI: (BAP)

Yirminci yüzyılın sonunda eğitim sorunları önemini korurken; hızlı nüfus artışı ve kaynakların sınırlılığı bu sorunları daha da ağırlaştırıyor.

Yeni teknolojilerin eğitimde kullanılması sayesinde; önemli sayılabilecek birçok eğitim sorununun çözüme kavuşabildiğini görüyoruz.

Bunun en çarpıcı örneğini; Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi oluşturuyor. Açıköğretim Fakültesi, Türkiye'deki yükseköğrenim öğrencilerinin yaklaşık yarısına; öğrenim fırsatı veriyor. Bu çözüm ise "Açıköğretim Sistemi" sayesinde gerçekleştiriliyor.

"Açıköğretim" en yeni teknolojileri kullanarak, okulu ve üniversiteyi geniş kitlelerin yararlanmasına sunan bir sistemdir. Bu sistem, klâsik örgün eğitimin sınırlılıklarını aşan yapısı ile, geniş kitlelere kaliteli bir eğitim sunabiliyor.

Anadolu Üniversitesi de "Açıköğretim" yoluyla, Almanya, Fransa, İsviçre, Hollanda, Avusturya ve Belçika'da yaşayan Türk işçilerine ve çocuklarına eğitim hizmeti sunmaktadır. Bu hizmetler kapsamında; 1987 yılında, öncelikle İş İdaresi ve İktisat alanında dört yıllık yükseköğretim programı ile iki yıllık Eğitim Önlisans Programı uygulamaya konmuştur. 1991 yılında ise "Yurtdışında Dışarıdan Lise Bitirme Sınavları" açılacaktır.

Eğitim Önlisans Programı, Milli Eğitim Bakanlığının, Batı Avrupa'daki Türklerin eğitim için görevlendirdiği öğretmenleri; yükseköğretime kavuşturmak üzere açılmış ve bundan 700 kadar öğretmen yararlanmıştır.

"Yurtdışında Dışarıdan Lise Bitirme Sınavları" ise, lise öğrenimi görememiş Türk vatandaşlarına yönelik bir çalışma olup; Milli Eğitim Bakanlığı adına Fakültemizce yürütülmektedir.

Şimdi kısaca İş İdaresi ve İktisat Programları konusunda bilgi vermek istiyoruz:

Uzaktan öğretim yöntemiyle yürütülen dört yıllık İş İdaresi ve İktisat Programlarına; altı Batı Avrupa Ülkesinde 2.267 öğrenci kayıtlı bulunuyor.

Prof. Dr. Semih BÜKER

Anadolu Üniversitesi
Açıköğretim Fakültesi Dekanı

Programın amacı, Batı Avrupa'da yaşayan gençleri; Türkiye ve Avrupa iş dünyası konularında yetiştirerek; iş kurmaya yönlendirmek, uluslararası ticaret alanında aktif olmalarını sağlamaktadır.

Programlara başvurular her yıl; Mart ve Nisan aylarında kabul edilmekte ve başvuranlar Haziran ayında "Giriş Sınavı"na alınmaktadır. ÖSYM birinci basamak sınavını kazananlar da, programlara kabul edilebilmektedir.

Yurtdışında ikâmet etmek ve giriş sınavını kazanmak, bu programlara kaydolmanın önemli iki koşulunu oluşturmaktadır. Bu Ko-

şulları ve diğer kayıt koşulların yerine getirerek kaydı yapılan öğrencilere; her öğretim yılı başında, uzaktan öğretim yöntemine uygun olarak hazırlanmış olan ders kitapları ve bunları destekleyen video kasetleri gönderilmektedir. Bu öğretim malzemeleriyle derslerine çalışan öğrencilere; akademik danışmanlık hizmeti de verilmektedir. Yaklaşık 40 öğretim elemanı ile Almanya'nın Köln, Duisburg, Frankfurt, Münih, Stuttgart, Berlin şehirlerinde verilmekte olan bu hizmetlerin amacı; öğrencilere, anlamakta güçlük çektikleri konuları öğretmektir.

Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek için; bir öğretim yılında üç sınav yapılmaktadır. Köln, Berlin, Paris, Viyana, Born, Brüksel, Don Haag, Frankfurt, Münih, Stuttgart, Hamburg merkezlerinde yapılan sınavlara işçilerimizdeki katılımın ve başarılarının yüksekliği dikkati çekicidir.

Yurtdışında hizmet vermenin yarattığı birçok güçlüğe rağmen başlatılmış olan bu çalışmalar; gün geçtikçe daha da yaygın, etkili ve kaliteli duruma getirilecektir. Hedefimiz budur.

Özellikle, devletimizin güçlenmesinde gönderdikleri dövizlerle çok büyük katkıları bulunan işçilerimize ve çocuklarına; Anadolu Üniversitesi mensupları olarak eğitim hizmetlerimizi götürmüş olmaktan büyük onur duyuyoruz.

STRES..

Dr. Turgut ARTUN

G ünümüzde sayısız insan, yaşamının hemen her aşamasında, işinde, evinde, sokakta “**Stres**” ten yakınmaktadır. Çok kullanılan bu sözcüğe genellikle oldukça değişik hatta çok ilgisiz anlamlar da verilmektedir.

Nedir stres? Bu sözcüğü gerçeğe en uygun biçimde nasıl tanımlayabiliriz? Nasıl hissederiz stres’i ve bu sırada vücudumuzda neler olup biter? Stres ölçülebilir mi? Acaba hastalık diyebilirmiyiz buna? Stres tedavi edilebilir ya da ortadan kaldırılabılır mı?

Bu sorunlardan bazılarını yazımız için ayrılan yerin izin verdiği oranda yanıtlamağa çalışalım.

Fizikte, mühendislikte “**Stres**”, uygulandığı cisimlerde şekil değişimine neden olan kuvvetler için kullanılan bir sözcük. Aynı sözcük tıp, biyoloji gibi yaşam bilimlerinde biraz değişik bir kavram için kullanılıyor. Bu konudaki çeşitli tanımlardan biri şöyle; stres, bedensel bir işlem, bir reaksiyon, vücudun, etkisi altında bulunduğu tüm değişimlere, gereksinim ve arzulara karşı uygulamaya koyduğu bir davranış planıdır.

Bir kavramın eksiksiz tanımlanabilmesi için onun duyularla algılanabilen, ölçülebilen bir takım niteliklerle sahip olması gerekir. Oysa “**Stres**”in ölçülmesi hemen hemen olanaksız pek çok nedeni vardır. Stres etkisindeki organizmada bir dizi biyolojik değişim-hareketlenme oluşur. Bu değişikliklerin büyük bir bölümü hayvanlardaki temel davranışlardan biri olan saldırı ya da kaç reaksiyonudur. İnsan ya da hayvan (memeli) tehlike ile karşılaştığında, anlık tepki olarak organizmasında adrenalin salgısı artarak kana bol miktarda

geçmeğe, bunun sonucunda kalp daha hızlı atmaya, kan basıncı yükselmeye başlar ve solunum sıklaşır. Bu işlemlerle enerji kaynağı olan şeker ve karbonhidratlar (glikojen vb.) bol miktarda kana karışarak kaslara, kaçma ya da saldırmanın gerektirdiği enerjiyi verirler. Bu durumda beyin ve kaslar dışındaki organların kanlanması azalacaktır. Aynı durum, iyonlayıcı ışınların etkisinde kalınması gibi normal duyularla sezilemeyen etkenlerle de ortaya çıkabilir. Tüm bunların ötesinde ve daha yaygın olarak örneğin üzücü bir olayın hatırlanması, terk edilmek ya da işini yitirmek gibi ruhsal ve toplumsal nedenlerle de yukarıda sözünü ettiğimiz plan uygulamaya girer. Hangi nedenle ortaya çıkarsa çıksın bu plan etkilenen bireyin alışma, uyum sağlama sürecidir. Bu süreç bazan zevkli, bazan tatsız, kimi zaman yararlı ya da zararlı olabilir. Ama hangisi olursa olsun mekanizma olarak stres her zaman aynıdır.

İnsanda her an belirli bir düzeyde stres bulunmaktadır. Bu bir ülkenin barış içindeyken de bir takım savunma hazırlıkları yapmasına benzer. İnsandaki bu rezerv stres te gerektiğinde takviye edilerek kullanıma girecektir. Stres süresince insan organizmasının normal yıpranma süreci de hızlanmaktadır. Bunu bir benzetme ile açıklamaya çalışalım; bir mumun fitilini uzun bırakıp yüksek alevle yanmasını sağlarsak daha kuvvetli ışık verecek ancak mum daha çabuk tükenecektir. Bir inanışa göre insan organizması stresli durumlarda “yaşam enerjisi”ni sarfeder. Yine bu inanışa göre her bireyin doğuştan sahip olduğu ve kendine özgü miktarda yaşam enerjisi vardır. Bu tıpkı bir kömür madeni rezervinin kullanıldıkça tükenmesi gibi, yerine konulamayan, ➡

► yenilenemeyen, bir stoktur ve bu stok tükeneceği yaşam da sona ermiş olur. Yukarıda belirtildiği gibi insan, yaşamının her anında stres ile iç içedir. Önemli olan bu streslerin kabul edilebilir düzeylerde olmasıdır. Çünkü stressizlik olanaksızdır. Bu, mumun hiç ışık vermemesi insanın da yaşamaması anlamına gelir.

İşte bu nedenlerden dolayı sorun, ruhsal ve bedensel uyum sağlama sürecinde oluşabilecek zararın düzeyidir. Zarar, süre, fizyolojik yapı, kişinin karakteri ya da stres oluşturunun türü gibi o kadar çok etmenle ilişkilidir ki! Bazı durumlarda stres'in iyi ya da kötü mü olduğu konusunda bir yargıya varmak ta oldukça güç olabilir. Örneğin, bir atlet çok çekişmeli bir yarışmada şampiyon olup şeref kürsüsüne çıkıyor. Öte yandan yüksek ve onurlu bir göreve atanan bürokrat. Her ikisi de amaçlarını gerçekleştirmenin tatlı heyecanını yaşıyorlar. Evet, iyi olarak nitelendirilebilecek bir stres. Oysa bu yargı biraz kuşkuolu olabilir. Atletin kazandığı zafer bir kas yırtılması, bürokratin yıllarca süren hızlı tempolu çalışmaları bir mide ülseri ile faturalandırılıyorsa. Hangi türden ve düzeyde olursa olsun, çalışma yaşamında stres oluşturabilen psikososyal nedenlere kısaca bir göz atalım. Daha önce değinildiği gibi stres kişinin uyum sağlama, adaptasyon süreci. Bu insanın ayakta kalması ile uyum sağlaması ya da sağlayamamasına oldukça benziyor. Burada uyum, ayakta kalma kadar ayağa'da bağlıdır. Çalışma çevresinde en çok rastlanan uyumsuzlukları şöyle sınıflayabiliriz;

— Nicel (Kantitatif), aşırı yüklenme.

Yapılması gereken çok işe karşın yetersiz zaman, sürekli yinelenen iş akışının yanı sıra sadece yüzeysel dikkat gerektiren bıkıcı çalışma durumları.

— Nitel (Kalitatif), iş azlığı.

Tek yönlü, tekdüze iş, uyarı değişimleri yokluğu, yaratıcılık gerektirmeyen, çözümlenecek problem oluşmayan ya da sosyal ilişki olanakları az işler.

— Rol çatışmaları.

Herkes yaşamı boyunca ve özellikle çalıştığı işte bazı roller üstlenebilir. Kimimiz birilerinin amiri, ya da başkasının memuru durumunda olabiliriz. Anne, baba, eş olur ya da bir klüp üyesi konumunda bulunabiliriz. İş-

te bu rolleri yaşarken kuşkusuz başka roller de sahip oldukları ile anlaşabildiğimiz kadar anlaşmazlıklarımız da olacaktır. Bu tür çatışmalar çoğunlukla süregendir (kronik).

— Sosyal destekten yoksunluk.

Aile fertlerinin, amir ya da çalışma arkadaşlarının maddi-manevi desteğinin olmaması.

Nihayet organizmayı doğrudan etkilemeyen, meslek hastalığı ya da tahriş oluşturmaya ancak deyim yerinde ise psikososyal etkilere sahip rahatsız edici ses, koku, dekorasyon vb. stres oluşturmaları da sayabiliriz.

Yazımızın başında sıralanan sorulardan biri stres'in bir hastalık olarak düşünülüp düşünülmeceği idi. Stresli kişilerde görülebilen huzursuzluk, iştah azaltması ya da aşırı artması, uykusuzluk, mide krampları, çarpıntı ve benzeri stres ortadan kalktıktan sonra kaybolan belirtiler, bir hastalık olarak kabul edilemezler. Ancak uzun süreler devam eden ya da yinelenen stresler organizmanın ruhsal ve maddesel dengelerini etkileyeceğinden bir çok hastalığın örneğin mide ülserleri, migren, astım, koroner kalp hastalıkları gibi bozuklukların oluşum ve gelişiminde büyük rol oynayabilirler. Stresin tedavi edilip edilmeyeceği sorusu şöyle yanıtlanabilir; Doğal olarak bedensel ve ruhsal hastalıkların, hangi nedenle oluşursa oluşsun tedavi şansı daima vardır. Stres'in tedavisi ise herhalde başlangıçta engellenmesi daha doğrusu insana zarar verebilecek düzeylere erişmesinin önlenmesi şeklinde olabilir.

Stres'in engellenmesi stres oluşturan etkenlerin ortadan kaldırılması ile mümkündür. İş yerleri ve günlük yaşam çevresinde fiziksel ve kimyasal hijyen faktörleri (gazlar, buharlar, tozlar, ısıma, gürültü vb.) kontrol altına alınarak bunların oluşturabileceği stresleri önlemek mümkündür. Ne varki insanın yaşadığı çevre, kontrolü çok daha güç hatta olanaksız psikososyal etmenlerle dolu. Yine de ümitsiz olmamak gerek. İçinde yaşadığımız önce aile, sonra da giderek daha geniş toplumsal çevreye, paylaşıldıkça çoğalan sevginin tohumlarını serpersek, toleranslı olur ve insanları daha insanca anlamaya çalışırsak inanıyorum ki çocuklarımıza daha az stresli bir dünya bırakabiliriz.

Ocak'91 Gıda Harcaması..

- Ocak'91'de dört kişilik ailenin asgari gıda harcaması 632 bin 664.-liraya ulaştı. "24 Ocak Kararları"ndan bu yana aylık gıda harcaması tutarı 80 kat arttı.

- Ocak'80'deki bir aylık gıda harcaması, Ocak'91'deki bir günlük gıda harcamasını bile karşılamıyor. Asgari ücretli çalışanın geliri aylık gıda harcamasına ancak 12 gün yetiyor.

1980'den bu yana uygulanagelen "24 Ocak Kararları"nın çalışan kesime dönük en olumsuz yanı, gelir dağılımını daha da adaletsiz yapıya dönüştürmesidir. Bu durumun gerçekleştirilmesi doğrultusunda sürdürülen ekonomik politikanın en belirgin yönlerinden birisi de "istikrar" adı altındaki enflasyonist uygulamalardır.

Çalışanların karşı karşıya bırakıldığı olumsuz yaşama koşulları, özellikle yapılması zorunlu gıda harcaması bakımından çarpıcı sonuçlar göstermektedir. Halkın günlük gıda tüketiminde önemli bir ağırlığı bulunan temel gıda maddelerinden örneğin ekmek fiyatında son onbir yılda meydana gelen artış 162 kat'tır.

İnsan onuruna yaraşır bir yaşama standardı sağlamak için yapılması gereken harcama tutarı ile elde edilen gelir arasındaki uçurum, dört kişilik ailenin yeterli ve dengeli beslenmesini asgari ölçüde karşılayan gıda için yapılması zorunlu harcama tutarındaki değişimden de izlenebilmektedir.

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi'nin sürekli olarak her ay yaptığı aylık gıda harcaması çalışmasının sonucuna

Hayat pahalılığının bir göstergesi de mutfak... insanların sağlıklı yaşamı için gerekli olan gıda ne olmalıdır? Beslenmeleri için ne oranda gıda harcaması yapmaları gerekir?

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi, Ocak'91 ayı içinde, bir ailenin gıda harcamasını tespit ederek, yaptığı çalışmayı açıkladı. Aşağıda Ankara kent merkezinde yaşayan 4 kişilik bir ailenin yapması gereken gıda harcamasına ilişkin yapılan araştırmayı sunuyoruz.

göre; Ankara'da yaşayan farklı yaş grubuna ait dört kişilik ailenin dengeli ve yeterli beslenmesini sağlayacak aylık harcama tutarı aşağıdaki tabloda da görüldüğü gibi, Ocak'91'de 632.664.-Liraya yükselmiştir. Böylece geçen aya oranla yüzde 2.1'lik artışla 12.594.-liralık bir ek harcama zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Söz konusu bu ek yükün büyük bir bölümü un, mercimek, bulgur gibi gıda maddelerine yapılan zamlardan kaynaklanırken; körfez krizinin olumsuz bir yansıması da özellikle bakliyat maddeleri üzerinde spekülasyon artışlarına neden olmuştur.

Öte yandan Ocak'80 ile Ocak'91 arasındaki onbir yıllık dönemdeki aylık gıda harcaması tutarındaki artış 80.3 kat olmuştur. Buna göre 1980 yılının Ocak ayındaki **bir aylık** gıda harcaması tutarı olan 7.877.- Lira, Ocak'91 itibariyle **bir günlük** gıda harcamasını bile karşılamamaktadır.

Çalışanların yaşama koşullarını ağırlaştıran önemli göstergelerden biri olan temel gıda fiyatlarındaki artış son onbir yıl itibariyle aşağıdadır:

BAZI GIDA MADDELERİNİN PERAKENDE FİYATLARI (KG/TL)

	Ocak'1980	Ocak'1991	Artış (%)
Ekmek	12.-	1.944.4	162 kat
Beyaz peynir	125.-	12.500.-	100 "
Toz şeker	16.50	2.300.-	139 "
Margarin	72.-	4.200.-	58 "
Et	220.-	15.500.-	71 "
Yumurta (adet)	5.-	250.-	50 "
Kuru fasulye	55.-	5.300.-	96 "
Pirinç	40.-	3.050.-	76 "
Zeytinyağı	180.-	9.000.-	50 "

Yeni tesbitle Ağustos'90'dan itibaren altı aydır net 261.954.-Lira olan asgari ücretli bir işçi, Ocak'91'de sağlıklı ve dengeli beslenme için bilimsel esaslara göre harcama yaptığında ücretini ayın 12. gününde bitirmek durumunda kalmaktadır. Başka bir deyişle asgari aylık gıda harcaması için 2,5 asgari ücret gerekmektedir. Gıda harcamasının yanısıra konut, sağlık, eğitim, ulaşım, giyecek kültür vb. ihtiyaçlar için de yapılması zorunlu harcamalar dikkate alındığında çalışanların karşı karşıya kaldıkları ağır ekonomik ve sosyal sorunların boyutu ortaya çıkmaktadır.

DÖRT KİŞİLİK AİLENİN AYLIK GIDA HARCAMASI

	Ocak/1980	Ocak/1990	Aralık/1990	Ocak/1991
- Yetişkin İşçi için	2.685.-	125.925.-	211.398.-	214.979.-
- Yetişkin Kadın için	1.754.-	82.649.-	132.165.-	134.327.-
- 15-19 Yaş Gr. Erkek				
Çocuk için	2.070.-	104.148.-	167.640.-	172.052.-
- 4-6 Yaş Gr Çocuk için	1.368.-	69.917.-	108.867.-	111.306.-
TOPLAM	7.877.-	382.639.-	620.070.-	632.664.-

TÜRK-İŞ'in unutulmaz Genel Başkanlarından..

Seyfi Demirsoy ölüm yıldönümü olan 14 Ocak'ta kabri başında rahmetle anıldı.

SEYFİ DEMİRSOY ÖLÜMÜNÜN 17. YILINDA MEZARI BAŞINDA ANILDI..

TÜRK-İŞ'in unutulmaz Genel Başkanı Seyfi DEMİRSOY, ölümünün 17'nci yılında Karşıyaka Mezarlığında kabri başında anıldı.

14 Ocak günü saat 12.00'de ailesi, yakınları, TÜRK-İŞ yetkilileri, TÜRK-İŞ Eski Genel Başkanı Halil TUNÇ'un katıldığı sade törenle anılan merhum DEMİRSOY'un kabrine çiçek konarak, "rahmet" dileğiyle bulunuldu.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz ve bazı yönetim kurulu üyelerinin Ankara dışında olduğu için bulunamadığı törende bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Eğitim

Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU, tüm insanların günü gelince fani olacağını belirttikten sonra özetle şöyle dedi:

"— Değerli başkanım, bir ölüm yıldönümünde daha huzurundayız. İşçi hareketi, bıraktığın yerden, emanet ettiğin şekilde ilerliyor. Sorunlarımız geçmiş yıllara göre, daha farklı. Ancak bu mücadelemizi, kararlılığımız artırmaktadır. Senden sonra gelen nesil olarak görevi devraldığımızdan bu yana senin ilkelere uygun mücadelemiz devam etmektedir ve edecektir. Allah rahmetini eksik etmesin."

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Genel Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Bayındır Sokak No: 10 Tel: 133 31 25-26-27-28-29 ANKARA Fax : 133 68 09	14	DOK GEMİ-İŞ Gen. Bşk.: NAZİM TUR Büyük Langa Fabrika Sokak Necmibey İşhanı No: 18 Tel: 517 12 78 (3 hat) Yenikapı/İSTANBUL Fax: 517 13 85
01	TARIM - İŞ Gen. Bşk.: SABRİ ÖZDEŞ Necatibey Cad. 22 Tel: 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye/ANKARA Fax: 229 85 92	15	YOL - İŞ Gen. Bşk.: BAYRAM MERAL İstanbul Cad. No. 58 İskitler / ANKARA Tel: 342 22 40 - 51 Fax : 341 27 05
02	TÜRKİYE MADEN İŞ Gen. Bşk.: H. HÜSEYİN KAYABAŞI Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel: 231 73 55-56-57 Fax: 229 89 31	16	TES-İŞ Gen. Bşk.: FARUK BARUT Meşrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Fax : 118 58 89 Tel: 117 84 57-58-59 - 118 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
02	GENEL MADEN-İŞ Gen. Bşk.: ŞEMSİ DENİZER Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel: 120 02 - 132 04 ZONGULDAK Fax: 36 635	17	TEZKOOP-İŞ Gen. Bşk.: Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel: 231 74 94 (6 Hat) Sıhhiye/ANKARA
03	PETROL-İŞ Gen. Bşk.: MÜNİR CEYLAN Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel: 174 88 96 (4 Hat) Gayrettepe/İSTANBUL Fax: 174 74 46	17	KOOP-İŞ Gen. Bşk.: AHMET BALAMAN İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Tel: 230 08 55 - 229 44 80 Yenışehir/ANKARA
04	TEKGIDA-İŞ Gen. Bşk. ORHAN BALTA 4. Levent Konaklar Sokak Tel: 164 49 96-97-98 Levent/İSTANBUL Fax: 164 01 27	18	TÜMTİS Gen. Bşk.: SABRİ TOPÇU Küçük Langa Cad. No: 49/5 Aksaray / İSTANBUL Tel: 524 36 79 - 531 40 75-76
05	ŞEKER-İŞ Gen. Bşk.: HİKMET ALCAN Karanfil Sokak 59 Bakanlıklar/ANKARA Tel: 118 42 73-74 - 117 19 88 Fax : 125 92 58	19	DEMİRYOL-İŞ Gen. Bşk.: ENVER TOÇOĞLU Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel: 231 80 28-30-31-32 ANKARA Fax : 231 80 32
06	TEKSİF Gen. Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat : 5-6 Tel: 131 21 70-71-72-73 ANKARA Fax: 135 78 26	20	TÜRKİYE DENİZCİLER Gen. Bşk.: EMİN KUL Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel: 144 48 38 - 149 56 29 Tophane/İSTANBUL Fax: 144 52 21
07	DERİ-İŞ Gen. Bşk.: YENER KAYA Gençtürk Cad. 17/3 Birlik İşhanı Fax : 5286207 Tel: 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray/İSTANBUL	21	HAVA-İŞ Gen. Bşk.: ATILAY AYÇİN İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Fax : 571 90 51 Tel: 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy/İSTANBUL
09	AĞAÇ-İŞ Gen. Bşk.: GÜRAL ERÇAKIR Necatibey Cad. No: 20/22-23 Tel: 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	23	LİKAT-İŞ Gen. Bşk.: MELİH HÜSNÜ YILMAZ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel: 231 74 18-19 Sıhhiye / ANKARA
09	SELÜLOZ-İŞ Gen. Bşk.: FIKRİ KARAKADILAR Ömeraga Mah. Hürriyet Cad. İşilay Apt. Kat: 1 Tel: 118 99 - 134 50 İZMİT Fax: 134 51	23	HABER-İŞ Gen. Bşk.: Tuna Cad. 30/8 Fax : 134 57 04 Tel: 131 90 44-45 Sıhhiye / ANKARA
10	BASIN-İŞ Gen. Bşk.: ALİ EKBER GÜVENÇ Necatibey Cad. 20/21 Fax : 229 43 15 Tel: 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	SAĞLIK-İŞ Gen. Bşk.: MUSTAFA BAŞOĞLU Necatibey Cad. 23/9-10 Tel: 231 80 45 Sıhhiye / ANKARA
11	BASİSEN Gen. Bşk.: METİN TIRYAKIOĞLU İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel: 151 99 00 Galatasaray / İSTANBUL Fax: 152 38 35	25	TOLEYİS Gen. Bşk.: CEMAL BAKINDI İnelbey Mh. Küçük Langa Cd. No.16/18 Kat. 1 Bilir İş Merkezi Tel: 585 92 24 Aksaray - İSTANBUL Fax : 585 92 24
11	BASS Gen. Bşk.: TURGUT YILMAZ Sümer Sokak 29 Fax : 229 13 03 Tel: 230 13 71 - 230 20 28 Demiretepe / ANKARA	26	TÜRK HARB-İŞ Gen. Bşk.: KENAN DÜRÜKAN İnkilâp Sokak 20 Fax: 117 13 64 Tel: 117 50 97-98-99 - 134 20 02 Kızılay / ANKARA
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Gen. Bşk.: TAMER ERALAN Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Fax: 230 24 43 Tel: 231 72 30 (5 hat) Sıhhiye / ANKARA	27	TGS Gen. Bşk.: ORHAN ERİNÇ Basın Sarayı Kat: 2 Tel: 527 85 34 Çağaloğlu / İSTANBUL
12	KRİLTAL-İŞ Gen. Bşk.: İBRAHİM EREN Kazancı yokuşu, Ağaçağrı Sokak No: 3 Daire: 10 Tel: 151 95 77 (3 Hat) 80090 Taksim / İST. Fax: 151 95 79	28	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Gen. Bşk.: FUAT ALAN Yeni Selim Paşa Sokak 62 Fax: 513 93 68 Tel: 513 82 54-55-56 Aksaray / İSTANBUL
13	TÜRK-METAL Gen. Bşk.: MUSTAFA ÖZBEK Akıncılar Sokak No: 14 Tel: 231 79 40 (4 hat) Maltepe / ANKARA Fax : 229 77 14		TÜRK-SEN Gen. Bşk.: ÖNDER KONULOĞLU 7 A Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Tel: 72 444 Lefkoşe / KIBRIS